

rufaca

PUBLICACIO D' "AMICS DE Cerdanya"

XERRANT DE... EL TUNEL DEL CADI
BERTOLT BRECHT A L'INSTITUT
LLIBERTAT D'EXPRESSIO
ASSEMBLEA DEL CASINO CERETA
GREGORI LOPEZ RAIMUNDO A PUIGCERDA

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"
de Catalunya i Balears

AL SERVEI DE L'ESTALVI I DEL CREDIT

475 OFICINES
ARREU DE CATALUNYA

A PUIGCERDA Josep Antoni, 22. Tl: 88-0147

SNACK
RESTAURANTE

SAN REMO

Especializado en
TAPAS CALIENTES Y FRIAS

c/. Ramón Cosp, 9
Teléfono 88 00 05

PUIGCERDÀ

op

OPTICA PUIG
lentes de contacto

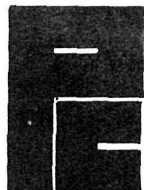
Morera, 4 PUIGCERDA
TEL: 880.671 (Girona)

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO
LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel: 88 02 77

PUIGCERDA

Parquets CERDANYA

Grupo Residencial Roma
Escalera Bolvir, 2.º, 1.ª
PUIGCERDA

INSTALACION DE TODA CLASE DE
PARQUETS, CLAVADOS Y ENCOLADOS
PULIDOS Y BARNIZADOS
RODAPIES

rufaca

PUBLICACIO DE L'ASSOCIACIO
"AMICS DE CERDANYA"

Preu de venda, 35 Ptas.

CONSELL DE REDACCIO:

Rosa Aguilar
F. Xavier Busom
Alfons Brosel
Armando García
Margarita Grabalosa
Joan Gumbert
Carmina Moncau
Carme Moreno
Joan Muntaner
Josep Peitx
Joan Planella
Antonio Robles
Antonio Sánchez
Joan Sariol
Ramón Serra
Josep M. Tosas

COL.LABORADORS

Josep Aguilar
Luis Fernandez
Salvador Galcerán
Kere
Joan Llauro
Nostàlgic
Opus 10

EQUIP DE DISSENY,
FOTOGRAFIA I
PUBLICITAT

Alfons Brosel
María Pujol
Antonio Robles
Antoni Sánchez
Meritxell Sastre

CORRECTORS

Joan Muntaner
Xavier Pujol
Joan Sariol

Edita: AMICS DE CERDANYA
Passeig 10 d'Abril s/n
PUIGCERDA

IMPRIMEIX:

Impr-offset Moya
Amilcar, 163
Tel. 347-17-38

PUBLICACIO MENSUAL

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col.laboradors.

Casi al tiempo de escribir estas líneas, un miércoles noche de un Marzo cargado de acontecimientos y expectativas, se celebraban en nuestra Villa reuniones de variada convocatoria aunque análoga intencionalidad. En efecto, la Comisión de Fiestas local recibía, en la Sala Capitular del Ayuntamiento, a los vecinos de nuestras calles interesados en abordar, con la suficiente antelación, el posible programa de las fiestas veraniegas del Veïnat. La Caixa de la Diputació, por su parte, y en su Local Social, acogía a los comerciantes de la Vila en el intento de habilitar los cauces más idóneos a sus intereses e iniciativas gremiales. Y por último, en plano de, quizás, inferior solemnidad y rigor, pero no menores empeño e ilusión RUFACA aposentaba a duras penas, en su "coquetón albergue" de trabajo, sito en el antiguo Cuartel, al puñado de incondicionales a su cita habitual de cada semana. Y es, precisamente, esta simultaneidad de intentos, eslabones de una cadena comenzada a forjar ya tiempo atrás y que, seguro, no tendrá inmediato fin, para bien de todos, lo que la presente Editorial quiere modestamente resaltar, a manera de pequeños botones de muestra de unas conductas -las de consultar, reunir, dialogar- que son las que deben presidir en lo futuro el hacer colectivo de la comunidad que todos formamos. Porque sólo así, y no de otra manera, comenzarán a tener sentido vocablos tales como vecindad, convivencia, Ayuntamiento... Y es que la convivencia entre personas y grupos es algo esencialmente dinámico: no es un ser, o un estar; es un hacerse; y en este proceso de autoformación no puede haber otro protagonista que el grupo; porque sin grupos de acción ciudadana no es posible el desarrollo. Atrás quedaron ya, afortunadamente, tiempos, empero no muy lejanos, en los que la labor puramente personal bastaba. También los "validos" y "favoritos" deben quedar definitivamente atrás, en la memoria de los tiempos. Hoy son las ajenas voluntades las protagonistas de nuestros días. Aunque haya quien no lo advierta o, peor, no quiera tenerlo en cuenta.

SUMARI

	Pág.		
EDITORIAL.....	3	XERRANT DE:	
ACTUALITAT CERDANA:		El túnel del Cadí: Entrevista con el	
Assemblea del Casino ceretà i		Sr. Albert Serratosa.....	16-17
Bertolt Brecht a l'Institut.....	4	SPORTS.....	18
GREGORIO		RUFACADES.....	18
Gregorio López Raimundo a Puig-		ENSENYAMENT:	
cerdà; i Pla Comarcal Conjunt.....	5	Familia-Escuela.....	19
Sr. Pere: Partida de tunels; i Festes		SANITAT:	
del veïnat.....	6	Enfermedades infecciosas de los	
No volem ser una reserva india; i		niños;	
De "Amics de Cerdanya".....	7	Aquí el hospital.....	20
Llivia: Letra-Signo-Símbolo.....	8	LLETRES:	
Enyorances o Records.....	9	He somiat; i ¿Recuerdas?	21
Des de l'Arxiu.....	10	CARTES A RUFACA.....	22
AMICS DE LA NATURA:		ULLADES.....	23
Nuestras plantas.....	11		
RECULL:			
Escudella.....	11		
COL.LABORACIONS:			
Reflexions.....	12		
Problemas de la pubertad;			
Col.laboració descentralitzada.....	12		
A l' búsqueda del nuevo Mesías;			
El Esperanto: Lengua internacio-			
nal por excelencia.....	14		
GRUP DE TEATRE:			
Llibertat d' expressió.....	15		

ASSEMBLEA DEL CASINO CERETA

El passat dia 10 de Març tingué lloc l'Assemblea de Socis de L'associació Casino Ceretà, de Puigcerdà. Era una Assemblea General Ordinària, malgrat que ja feia temps que no se'n convocava cap. Per aquest motiu era força interessant l'ordre del dia previst: les memòries econòmica i d'activitats, així com l'elecció de la Junta Directiva, doncs els que actualment la formaven havien dimitit, en cara que, com és natural, presidien aquesta Assemblea. Els integrants eren: Antoni Junoy (president), Francesc Rosell (Secretari i que actuà com a portaveu), Josep Turiera, Moisés Truño, Josep Mª Cosp, Joan Peitx, Salvador Torrent i Artur Solà.

Es tingué molta cura en recalcar que aquesta Junta havia aconseguit els objectius que s'havien marcat a l'inici de la seva gestió: sanejar econòmicament l'Entitat, rebuscar els mitjans d'esbarjo i diversió, i ampliar el número de socis. Es evident que, efectivament, s'havia complert l'aspecte econòmic (a principis de 1.977 hi havia a la caixa més d'un milió set-centes mil pessetes, malgrat una hipoteca que té vuit anys per a cobrir-la). Es molt discutible, però, que es consideri com a realització per a cobrir l'aspecte d'esbarjo i diversió el fet d'aver arrendat unes dependències determinades del Casino (La Gatzara, la sala de jocs, el Bingo) que si coincideixen en aquestes premisses de divertiment, ho fan tant des d'una perspectiva comercial com des d'una perspectiva particular però no de l'Associació. Com tampoc pot incriure's-hi en aquest àmbit, les sessions de ball que tenien lloc a la sala d'actes, al teatre.

Però continuem amb l'Assemblea. Sorprengué el fet de que el capítol del projecte d'activitats per a l'any 1978 fora presentat per la junta "dimissionària"; és a dir, una mica incongruent el presentar projecte d'activitats precisament aquells que no volien continuar, a no ser que d'aquesta manera es mirés de perllongar les mesures preses fins aquest moment (en aquest sentit era molt significativa la petició feta o el secretari d'atorgar a la Junta la facultat de decisió ràpida —sense Assemblea de Socis— en relació a la possibilitat d'ampliació del Bingo, aduint l'urgència de la tramitació en cas de que

es publicqués alguna norma en el B.O.E.). O també, perquè no! de fer una serie de propostes d'actuació futura pels que volien tornar a presentar-se com a candidats a la Junta.

De totes maneres cal aturar-nos una mica en una d'aquestes propostes. Precisament en la que fa referència a la possibilitat d'acceptar l'entrada o admissió de socis no titulars, és a dir, sense veu ni vot en les assemblees, organitzats en seccions, que vulguin desenvolupar activitats culturals o recreatives del seu gust. Aquest plantejament recorda, fins a cert punt, el que també fa una altra Associació de la nostra comarca: AMICS DE Cerdanya. Des d'aquestes fulles m'atreveria a demanar que amb dues Entitats miressin de coordinar els seus esforços, per evitar actuacions paraleles i que, en definitiva, podrien portar a competències fora de lloc, sense massa sentit, i més, tinguem en compte el seu reduït àmbit comú d'actuació. Una coordinació que, està clar, no vol dir absorció de l'una per l'altra, sinó, senzillament col·laboració.

L'últim punt de l'Ordre del dia era l'elecció de la nova Junta Directiva. Havien de cobrir-se vuit llocs i s'havien presentat deu candidats. Lògicament, els dos amb menys vots haurien de restar fora de la Junta. Els resultats obtinguts varen ser els següents:

- 1.— Antoni Junoy (403 vots)
- 2.— Artur Solà (396)
- 3.— Francesc Rosell (356)
- 4.— Joan Llanas (343)
- 5.— Ramon Bertran (337)
- 6.— Salvador Torrent (337)
- 7.— Joaquín Palau (324)
- 8.— Joan Guinot (292)

quedant fora de la Junta Directiva:

- 9.— Frances Turiera (122 vots)
- 10.— Jordi Forment (95)

En el moment de redactar aquestes ratlles no s'havien configurat encara els càrrecs corresponents d'aquesta Junta, el mandat de la qual durarà tot l'any i serà renovada per mitjats cada any.

Josep Peitx

BERTOLT BRECHT A L'INSTITUT

El propassat divendres, 3 de març, a la tarda, el grup teatral estudiantil "Cambalache" de l'Institut de Batxillerat de Monzón (Hosca), va representar al Saló del nostre Institut "El proceso a Lucullus", de l'esmentat autor alemany i creador del teatre èpic.

La representació teatral reuní a un gran nombre d'estudiants dels diferents centres docents de Puigcerdà, i a públic en general, que, seguir en amb gran atenció l'obra.

A part de l'interès intrínsec de la peça i de la viva problemàtica que presenta, com és el militarisme, la guerra i l'opressió, l'alumnat en particular va tenir ocasió de conèixer i tractar llarga estona el grup visitant que, dirigit per un professor-actor, alterna l'estudi amb el teatre.

Es de ressaltar l'alt grau de companyerisme de tots; doncs pel matí, en arribar els de Monzón, els alumnes de disseny i dibuix de l'Institut de Puigcerdà van ajudar-los amb gran il·lusió en l'instal·lació dels decorats, material escènic, maquillatge, sò, etc., la qual cosa corrobora l'interès que també aquí senten els nois i noies pel teatre.

En acabar la representació, s'obrí un col·loqui força animat, on els nostres alumnes i d'altres van fer-l'os mil i una preguntes referents a l'obra en sí, problemes concrets d'escenificació, naixement del grup, projectes cara el futur, incidència netament cultural del teatre com a mitjà d'expressió, i possibilitats de representar l'obra a altres centres, etc.

Els nostres amics de Monzón ho anaven contestant tot, sense mancar-hi, és clar, l'humor i la gresca. Així donc, valorem com a molt positiva l'experiència, que voldríem veure repetida, però, aixó sí, treballant de valent perquè aviat poguem comptar també nosaltres amb un grup de teatre dintre i fora de les nostres aules.

JOAN SARIOL

GREGORI LOPEZ RAIMUNDO A PUIGCERDA.

El passat dia 3 de març, tingue lloc a Puigcerdà, en la sala d'actes de l'Ajuntament, la presentació de Gregori López Raimundo, president del PSUC, per posar en coneixement dels cerdans les línies directrius del partit i la seva postura en front dels últims aconteixements en la vida política i econòmica del país.

Van assistir a l'acte unes 70 persones, amb forta representació del sector obrer. També s'havia convocat als comunistes francesos de la comarca que no pogueren assistir-hi per trobar-se en plena campanya electoral. Al començar l'acte, en Josep Peitx va fer referència a la problemàtica de l'Alt Pirineu i les activitats que promou l'Entesa dels Catalans al respecte.

Els punts més destacables de la dissertació del Sr. Raimundo fóren els següents:

- La importància de que la Generalitat no sigui presidencialista.
- Que el PSUC està d'acord amb el

reglament intern de la Generalitat.

- Que el Partit Comunista fou el promotor dels organismes democràtics que aglutinaren a la oposició franquista.
- Que la Constitució ha de tenir un ampli consens.
- Va ratificar els acords del Pacte de la Moncloa, tot comentant que la crisi econòmica presenta una xifra d'atur de 1.200.000 parats, havent-se arribat a l'ocupació dels camps a Andalusia.
- També va insistir en que la crisi no l'ha de pagar sols la classe obrera.
- Es va tractar el tema de les eleccions municipals.
- Va fer referència a la retenció de crèdits per part de les entitats bancàries més puixants.

Concloïda l'exposició s'obrí un col·loqui amb el públic assistent.

Si bé l'objectiu essencial de l'acte fou la presentació del Sr. López Raimundo, segons l'opinió d'alguns sectors del

públic assistent, el desenvolupament de l'esmentat acte no va arribar a ésser tot lo satisfactori que s'esperava; en part perquè la realitat de la problemàtica cerdana no va estar-hi gaire present, ni en la disertació del Sr. Raimundo, ni en les qüestions formulades pels assistents. I també per la sensació d'estar contemplat un comunisme un tant adulterat, o molt integrat en el joc polític actual.

Continuant doncs, dins el mateix criteri de judici sectorial, l'èxit de l'acte a nivell ideològic s'el va calificar de dubtós, si bé les activitats propugnades per eix partit a nivell local semblen mostrar una positiva inquietud de millora i renovació.

Acabat l'acte, alguns dels concurrents prolongaren la sessió amb un col·loqui informal en el Sant Jordi.

YP — JG — MG — JMC

PLA COMARCAL CONJUNT

Després de la impugnació que es va fer sobre la redacció del Pla General de la Cerdanya (àmbit corresponent a la part de la comarca inscrita en la "provincia" de Girona) per part, entre altres, del Col·legi d'arquitectes, s'havien succeït una sèrie de trobades dels membres dels consistoris dels municipis de l'anomenada "Baixa Cerdanya": Bellber, Prats i Sampsor, Lles, Montell-a-Martinet i Prullans. Aquestes reunions varen desembocar a l'adreçament d'una carta al Ministre de la Vivenda, en la que ressaltaven, llur adhesió a la impugnació esmentada del Col·legi d'arquitectes, i sobretot, pel que fa referència al marc territorial d'acció d'aquell Pla (al·legació primera), i instaven als organismes competens estatals perquè prenguessin les mesures pertinents per tal d'englobar tota la Cerdanya en un mateix Pla d'Ordenació. Això era el Febrer de 1977.

Al cap d'un any hi entre en joc la Generalitat, mitjançant la presència d'en Narcís Serra, Conseller d'Ordenació del Territori. Concretament, el 3 de març té lloc una reunió entre representats de tots els Ajuntament de la Cerdanya i el Conseller. El tema a tractar, és, precisament, el de la possibilitat d'una ordenació conjunta per tota la comarca. Del parlat cal assenyalar tres punts

que, en certa manera, colen ésser indicatius del camí pel que anirà la cosa, deixant clar, d'entrada, la unànime voluntat de l'elaboració del Pla Conjunt.

1.— Malgrat l'existència en alguns municipis cerdans de Plans Parcialis o Normes Subsidiaries (Fontanals, Ger, Llivia, Alp, Puigcerdà...) Ja aprovats, aquests no hipotecaran l'elaboració del Pla General de la comarca.

2.— Existien dos possibilitats per enmarcar administrativament l'Entitat que se'n havia de fer càrrec de l'elaboració del Pla.

Per un cantó, la creació d'una Mancomunitat Intermunicipal (i per tant, interprovincial, en aquest cas) que implicava la seva dependència al Govern Central, havent de sotmetre's al Consell de Ministres la seva aprovació, després d'un procés burocràtic complex i llarg.

O bé, la creació d'un Consorci, que no sols agilitzava les gestions a realitzar, sinó que donava cabuda a la intervenció de la Generalitat.

S'optà per adoptar la segona possibilitat, i s'encarregaren de redactar els estatuts corresponents els alcaldes de cada un dels Ajuntaments, de manera provisional, pro-

curant que els futurs representants dels municipis afectats en els òrgans de govern d'aquest Consorci no hagin de ser necessàriament membres del consistori corresponent.

A més, a més, que no quedi reduït el seu marc d'acció a l'elaboració del Pla General, sinó que contempli la possibilitat d'estudiar problemes d'altres camps: sanitat, ensenyament, serveis diversos, etc.

3.— Un capítol molt important fou el tema de l'elecció de l'equip tècnic per a elaborar l'esmentat pla. És evident, que no serveixen, per més capacitat que fossin, tècnics desconeguts de la problemàtica comarcal, de la realitat de la Cerdanya. Per això s'acordà formar un equip en el que hi estiguessin integrats els tècnics urbanístics de la comarca, amb altres designats per la pròpia Generalitat.

Ens sembla que el camí amb aquesta trobada pot arribar a resoldre un dels problemes més greus que té plantejada la Cerdanya: la manca d'una ordenació territorial, que al temps que racional sigui conjunta.

P.

PARTIDA DE TUNELS

- Trucu!
- Tots, se'm varen quedar mirant amb les cartes a la ma i amb cara de sorpresa, mentre jo assajava de posar en el meu rostre tota la impassibilitat de la qual era capaç. No estava gaire segura d'haver fet una bona jugada i les expressions dels meus companys no apartaven, precisament, els meus dubtes. Per sort arribà el Sr. Pere.
- L'esperavem a les set i vostè es presenta a tres quarts de vuit. Una mica de serietat, home! fa una hora que l'esperam — vaig dir-li.
- Soc un home molt ocupat, jo. Mentre vosaltres perdiu el temps jugant al "truc", jo recollia tota la informació que podia sobre el túnels, de primera ma.
- Ja hi som!, exclamàrem tots.
- Ja sabeu que s'han començat les obres del del Cadí. D'aquí quatre dies fet — continuà el Sr. Pere.
- No, home! si tot just perforen la galeria de reconeixement. Al menys n'hi ha per cinc o sis anys.
- A més a més, com es veu que no tenen calés això no tirarà endavant. Estan fent un simulacre d'obres a fi de donar-se publicitat i perquè sembla ser que se'ls hi acaba el plaç per a començar-les.
- No, no, si fins i tot hi havia d'anar Tarradellas a inaugurar-les.
- Però, a' final, no hi ha anat. Que no ho veu?
- Li toca tirar a vostè — li vaig dir, inútilment, al del meu costat.
- Tot això no és més que voler fer soroll i arruinar a la competència del de Tosses.
- Aquest sí ens fa falta.
- Au!, per favor no digueu bestieses. El del Cadí ens obra les portes al Berguedà i es cruça al camí cap a Barcelona.
- Per fi tirà la carta el del meu costat.
- Quina cagada! — li digué el seu company — que no te'n adones que aquesta és justament la carta que ells volien que t'essis?

**PESCADERIA
LAS AZORES**

**Plaza Cabrinetty, 11
PUIGCERDA**

FESTES DEL VEINAT

La comissió de festes de Puigcerdà ha convocat a les diverses Comissions de carrer que, en aquests darrers anys, s'han fet càrrec d'organitzar les ja tradicionals Festes del Veinat.

Al temps que aplaudim l'iniciativa d'aquesta convocatòria i de que s'hagi celebrat amb tanta antelació, donem a conèixer un petit avanç del que seran enguany.

En primer lloc, es deixà clar que si en principi només s'havia convocat als carrers que ja veien celebrant la seva festa, no volia dir que s'excloïa als altres, doncs, fins i tot, si algú més les volia celebrar, no hi havia cap mena d'inconvenient en repartir-se la subvenció econòmica que l'Ajuntament aporta. Tot i que a l'inici d'aquestes Festes del Veinat s'havia volgut potenciar amb elles la festa de l'Estany, pel que es feien coincidir totes en una setmana, es cregué oportú, i per tal de no fer massa carregosa aquesta setmana, s'optà per espaiar-les, per perllongar-les durant tot el mes d'agost, amb una cadència de dues per setmana. Al mateix temps es deixava a la lliure iniciativa de cada carrer el que caldria organitzar en el seu indret: que si verbena, que si jocs per la mainada, que si recitals...

El que sí va quedar acordat fou les dades de celebració de cada carrer. Per rigorós sorteig, s'establiren de la següent manera:

AGOST,	día	4 carrer ESPANYA
"	día	8 carrer JOSE ANTONIO
"	día	11 Plaça CABRINETTY
"	día	16 carrer MAJOR
"	día	18 Plaça de l'ESTACIO
"	día	22 carrer ESCOLESPIES

KERE

P.

COMPRA SEGELLS DE ESPANYA,

1er i 2^{on} CENTENARI I ESTOCS,

NO IMPORTA QUANTITAT.

Telf: 93-258 22 21 (Tot l'any)

ACTUALITAT Cerdana

DE "AMICS DE CERDANYA"

El primero de los días del pasado mes de Marzo, volvi6 a reunirse la Junta Directiva de "Amics de Cerdanya", en la segunda de sus convocatorias ordinarias, al objeto de evaluar lo realizado hasta entonces, someter a estudio la posible puesta en pr6ctica de nuestros proyectos y, en consecuencia, planificar, en lo factible, la ulterior marcha de la Asociaci6n.

En la actualidad, y dado que "Amics de Cerdanya" se constituy6 con el primordial fin, entre otros, de practicar i difundir cuanto forma parte del patrimonio espiritual y cultural de la Cerdanya, en sus aspectos cient6fico, literario, art6stico, hist6rico, folkl6rico, deportivo, etc., funcionan regularmente, en su seno tres grupos o secciones que, como en el caso de la Asociaci6n, tienen car6cter abierto y son de libre adscripci6n. Son 6stos: RUFACA, publicaci6n mensual que, con el presente, lleva lanzados ya cuatro n6meros; GRUP DE TEATRE, que tiene en preparaci6n y ensayo una divertida comedia, y "AMICS DE LA NATURA", que lleva realizadas actividades diversas, tales como exposiciones, conferencias, audiovisi6n de diapositivas, etc. Como quiera que los fines de la Asociaci6n son tan deliberadamente amplios que permiten asumir, a priori, infinidad de proyectos y sugerencias, "Amics de Cerdanya" acoger6 con agrado cualquier tipo de iniciativa que al respecto se ponga en su conocimiento, bien a trav6s del pleno de su Junta Directiva o de forma particular a cualquiera de sus componentes, que, para p6blico conocimiento, son los siguientes, con especificaci6n de sus respectivos cometidos:

L'ALT PIRINEU: "NO VOLEM SER UNA RESERVA INDIA"

El passat dia 18 de febrer va tenir lloc a la Seu una reuni6 plen6ria de l'entesa dels Catalans, el grup parlamentari del Senat. La noticia en si no tindria m6s significaci6 que el propi fet. Per6 dues qüestions li donen una valoraci6 diferent i fan que hi dediquem unes quantes ratlles m6s.

El fet que els senadors intentin realitzar les seves plen6ries a diversos indrets de Catalunya evid6ncia una voluntat descentralitzadora, una voluntat de reconeixer que Catalunya tamb6 ho 6s les comarques m6s allunyades de Barcelona, les m6s marginades, les que sempre han hagut d'acceptar les decisions imposades pels grans centres. I que per tant cal que diguin, cal que plantegin els seus problemes.. i cal que hi donguin solucions.

La segona qüesti6, la voluntat expressada per les terres de l'Alt Pirineu, es a dir les enmarcades en les comarques de la Vall d'Aran la Ribagorça, els Pallars Juss6, el Sobir6, l'alt Urgell i la Cerdanya, de fer-se sentir, de poguer exposar la seva comuna problem6tica. Voluntat que posaren de manifest al fer entrega d'un dossier a l'Entesa, en el que hi reflectien els seus comuns problemes.

Com a pilars d'aquesta problem6tica el propi dossier assenyal6 el fet de que

mentre l'Alts Pirineu representa un 20 % del total del territori catal6, la seva poblaci6, 6s nom6s un 1,13 %. Aquesta desertitzaci6 v6 acompanyada per la convisci6 de l'exist6ncia de recursos naturals que han estat i s6n explotats en benefici de tercers.

Al voltant d'aquestes dos eixos, el dossier anava descrivint les defici6ncies que representa l'agricultura i la ramaderia, la manca d'un sector industrial adient a aquestes terres, la no reinversió dels estalvis comarcals, els d6dits del servei de tota mena (esportius sanitaris, etc.).

Per6 tamb6, presentava uns petits esbossos d'una possible alternativa. La necessitat, sobretot, d'una Llei de la Muntanya, que contempl6s com a un tot la zona de l'Alt Pirineu, que establ6s mesures d'inducci6 i ajut al cooperativisme, que estimul6s, l'implantaci6 d'indústries lligades a les condicions socio-econ6miques d'aquestes terres, que marqu6s les directrius del desenvolupament del sector turístic, etc.

Creiem que ha arribat l'hora d'agafar-nos les coses seriosament i lluitar per a fer-nos comprendre, per a aconseguir que les nostres alternatives siguin realitzables i realitzables, perque, en definitiva, poguem anar m6s enll6 de cridar: "No volem ser una reserva india".

P.

ROSA AGUILAR PUIGSERVER.....Presidenta
ARMANDO GARCIA DESCALZO.....Vicepresidente
JUAN PLANELLA SAU.....Secretario
EDUARDO FERRER RIBAS.....Tesorero
JUAN MUNTANER BARTRA.....Vocal
ANTONIO SANCHEZ GALVAN.....Vocal
MERITXELL SASTRE CANAL.....Vocal
LORENZO UTGES GINESTA.....Vocal

Restaurant tipic de Cerdanya

EL RECO

VILALLOVENT Tls 88-08-69
(PUIGCERDA) 88-04-67

CAMPING CAMPING

LA CERDANYA

CAMPING LA CERDANYA

PRULLANS

—LETRA—SIGNO—SIMBOLO

Desde el 18 de marzo hasta el 2 de abril ha quedado abierta en Llívia una exposición de pintura.

Diez cuadros componen el total de las obras expuestas y están firmadas por Juan Almeida, a un precio que oscila entre 3000 y 5000 pts.

Hace dos meses, escribíamos en esta misma revista los logros alcanzados por los jóvenes de Llívia; ahora presentamos un fruto concreto y maduro de un esfuerzo colectivo.

Juan Almeida es uno de ellos. Tiene 20 años dejó sus estudios en C.O.U. pero su obsesión por la pintura no ha dado opción a que se haga incompatible con su trabajo en la construcción. Hoy ha podido exponer diez de sus numerosos estudios.

—TEMA EXPUESTO: LETRA—SIGNO—SIMBOLO

Su continua evolución pictórica, rápida e impaciente, hace imposible definir su arte de manera absoluta; solo podemos intentar descolgarnos por el presente estudio.

Son diez cuadros en tinta china de líneas anarcas, titubeantes a veces, rectas otras, pero siempre apartadas en conjunto de imágenes físicas. No busca otra cosa sino romper la pasividad del espectador, haciéndolo a la vez, receptor y emisor de prototipos de la mente; pero sin ataduras a una u otra lectura, sino al contrario, las líneas, los signos y símbolos hechos pensamientos se les concede plena libertad de actuación.

Pero dejemos que él mismo nos comente su arte:
— Juan, la condición de arte a través de la historia se ha basado en represen-

taciones físicas, por qué romper esta constante con la relación imagen-letra -signo-símbolo?

— Porque también es la realidad el entorno de nuestros actos sociales, de nuestra representación del pensamiento. La vida está creada totalmente; lo único que podemos hacer es intentar comprenderla, asimilarla.

Hasta ahora, la representación de la realidad en pintura se ha basado en una representación más o menos fiel de esta realidad pero a través de nuestros ojos, o nuestros sentimientos, no a través de nuestra mente. Cuando tratamos traspasarla a través de nuestra mente no nos encontramos con imágenes sino con palabras, con ideas. Ahí se establece la representación por la que hemos ido aprendiendo algo de esa vida, de esa naturaleza, no por la otra.

— Pero por qué esa necesidad de romper con el mundo físico-visual de la pintura?

— Porque vivimos rodeados de cosas, de seres, incluso de situaciones pero en una dimensión física; por ejemplo, gente llenando una calle. Entonces, de ahí parte la necesidad de estudiar la relación

que existe entre el cuadro y el que lo mira, entre el cuadro y su entorno y entre una determinada representación —en este caso pictórica— de algo y la representación de este mismo algo —para mi es indeterminado— por otros medios para averiguar dos cosas: qué es más importante en el cuadro, su técnica, lo que podíamos llamar artesanía o, ese algo representado?. Y segundo, llegar a saber hasta que punto el cuadro es una relación entre el creador de algo totalmente nuevo y una determinada visión de lo que debe ser la pintura. Entonces, lo que intento de momento en mis cuadros, es llenar un espacio vacío con un estudio de sensaciones que no den la impresión de algo determinado y que sean como el descubrimiento de una nueva escritura, a base de signos, rayas, manchas o lo que haga falta; porque las relaciones de las personas con el mundo no son ya las mismas y por lo tanto el arte debe explorar el terreno donde la realidad no se convierta en imagen sino la imagen en realidad.

— Por qué esa necesidad de pintar?

— Por qué esa necesidad de pintar...? no es la necesidad de pintar, es la necesidad de crear. Tenemos el mundo, la naturaleza para comprenderlos, para hacernos un todo con él y a nosotros mismos para aportar algo nuevo, no para dar versiones de lo que la mayor parte de las veces no comprendemos en absoluto.

— Sus palabras son estas: su arte... quién sabe, quizás hoy haya quedado impreso por primera vez en RUFACA.

LARRA i YO.

CONSTRUCCIONES

F. BRAVO

Escuelas Pías, 10 - 1º
PUIGCERDA

GERONA

BODEGA LLIVIA

TUDO EN BEBIDAS

Avda. José Antonio, 13
LLIVIA

TI: 89-61-61
89-61-41

Enyorança o records

Quans records d'aquella infantesa a la meua Cerdanya...

Deixarem enrera les festes del carnestoletes per a trobar-nos ja de ple en les festes de "Pasqua". La deria de quasi tota la mainada de la Vila era la de poder assejar unes "camilleres" tal i com feia el cor del "Casino de dalt" cada vespre i amb delit, esperar el Dissabte de Gloria per a poder sortir a lluir la nostra barretina i un cistell ben guarnit que esperem ens l'omplissin d'ous, butifarra o "col-com" més després de fer les nostres cantarelles.

Com que ja s'anava de cara el bon temps i el dia era més llarg, ja teniem més estona per a anar a fer "corrades" jugant a "cuit" o a "conillets amagar" pels carrers i places de la Vila. Per a amagar-nos ens anava força bé una entrada llarga i fonda que hi havia a la plaça Cabrinetty que en deien a cal "Cap Mort". Jo, en fer d'escolá, sempre tenia algun "souot" que em donaven d'estrena i aprofitant de ser a la plaça, anava a cal "Mallol" (sota l'Hotel Europa) perquè hi veien unes barretes de xocolata d'allò més bò, així com unes taules de turró de neu plenes d'avellanes o ametlles. Totes aquestes "gurmanderies" les feien ells mateixos; algunes vegades m'havien deixat baixar al treballador a mirar com molient el cacau per a fer xocolata, i si no recordo malament tenien una pedra plana i rodona que la feien voltar per un ruc.

D'altres vegades anava a la mateixa plaça a cal "Rigola" que també feien l'aminedures com ciris i espelmes.

Deixem les "gurmanderies" i anem cap a la baixada de la font d'en Llanas, doncs a la primera cantonada hi havia a ca la "Tona" i al davant l'escorxador del bestiar i al costat una reixa que "subirava" tota la plana de la "granota" i el turó d'Age. Hi havia un saltant d'aigua en el que ens entreteniem a tirar-

hi pedretes i roquets que l'aigua s'emportava llançant escumes blanques com la net. Jo crec que en aquells temps poca cosa ens feia feliços.

Quan venia el diumenge, amb tres o "cotre" "souots" que tinguéssim ja ens tenieun cap a cal "Lores" del carrer de la "Liissa" a mirar una secció de cinematograf que, quan la màquina no anava bé llavors uns xicots grans ens feien uns quants "putxineldis" i passavem també uns quants ninots amb la "llanterna màgica".

Però no tos els diumenges eren iguals, doncs, si feia força bò, anavem al pla de l'estany, on avui és el parc. Llavors tot eren hortets que manaven la majoria de treballadors de les fàbriques de la Vila. Al mateix davant hi havia la torre Clausolles, que tenia al davant del portal de l'entrada un petit estany amb la figura d'un vaillet pescant peixos, i nosaltres ens entreteniem a tirar-hi roquets; després, camí amunt cap a Rigolisa, però abans ens entreteniem a la cantonada

del "mas dels estornells" jugant i saltant per damunt d'unes grosses pedres que deixaven els pica-pedrers a punt per a fer aquella paret tan bonica (de la que ja en tenien un bon troç feta) de cal Padrassa, que després no es va poder acabar, doncs, aquell bon home es dedicava a la política i es veu que era massa honrat.

Però això deixem-ho estar i continuem pel "passeig dels enamorats" tan bonic! ple de vernedes per cada banda. D'ombrivol que era s'hi feien molsa i violetes. Encara em sembla sentir la flaire que s'es-campava per tot ell.

Amb tanta caminada s'ens obria la gana i brenavem pa i butifarra només en arribar a l'esglesiola de Rigolisa, doncs era obligat de fer "vinyeta" i baixar a la font a remollar la gola. Després seguïem passeig amunt fins el "torniquet", dipòsit d'aigua que fornava les fonts i algunes cases de la Vila. Seguïem el camí fins el passeig de les moreres de la "torre Gelavert" per a mirar quan les mores serien a punt per a fer-nos-en un bon tip. Així feiem un diumenge ben complert esperant el dilluns per a tornar a l'escola. El que alguns anessim a les Escoles Pies no privava pas de tenir bons companys que anaven amb el mestre "nou" a Sant Domingo i entre tots feiem bona colla.

Quan ara, ja gran, em trobo algun d'aquells amics de la infantesca la fem "petar" una bona estona contents de recordar..... per a alguns d'ells encara soc el Pep del horts "carranxi"; així mateix jo els recordo més bé pels mots de família que pels seus propis noms. Recordo el nen "Perdiu" els nens "siets" el nen "Orus", el fill del sastre "toma caldu", l'Estevet de cal "forner nou", el Joanet espardenyer... i tants i tants més que seria molt llarg de comptar i recordar, cosa que ja fem sovint amb el Paco "Cameles", doncs erem dos molt ben avinguts. Per avui ha n'hi ha prou. Ara fins un altre dia.

PEP AGUILAR I COLOMER.

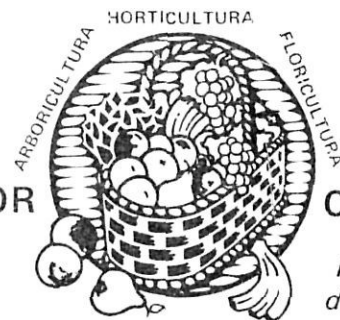
Palau 3

Major, 13 - Telèfon 88 06 99 - Puigcerdà

SALVADOR

Planters
i
granes

José Antonio, 20 PUIGCERDA

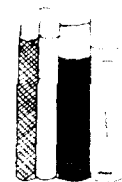
CARRERA

Fruites i
Hortalitces
de tota mena

Tel.: 880.265

DES DE L'ARXIU

Els qui ens dediquem a la investigació històrica, furgant en pergamins i papers vells - ben sovint òdhuc inèdits- per descobrir i donar a conèixer la vida, els costums i les gestes dels nostres avant-passats, no ens podem pas inventar els fets que relatem ni gairebé els mots amb què els expliquem. Ens cal emprar les formes més adients a la història i als documents que comentem. Per aital motiu, hem de primfilar molt el que diem, i procedir per tant, a una esmena ben acurada de les errades fetes en les nostres publicacions, per tal de no desfigurar gens ni mica de veracitat històrica, ni menyscabar la pulcritud narrativa y gramatical.

Diem aixó perquè en els articles aparegut: a RUFACA, baix el títol "DES DE L'ARXIU", s'han comès involuntàriament -ja pels copistes, ja per la impremta- una quantitat excessiva d'errates, que cal esmenar detingudament. Vegeu:

IOSAS-SASTRE

JOSE ANTONIO. 4

PUIGCERDA

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88
PUIGCERDA

En el n.º 1 pàg. 11:

Columna:	Línia:	ON DIU:	HA DE DIR:
1 ^a	1	DESDE L'ARXIU	DES DE L'ARXIU
1	19	influa	influa
1	29	Ceritanis	Ceritanie
2 ^a	8	VENRAJOLA	VENTAJOLA
2	9	es decir	és a dir
2	15	i del XVII	i del XVII.
2	19	és dir	és a dir
2	19	BANTAJOLA I	BANTAJOLA i
2	21	l'uns	l'un
2	29	en uns mateixos	en uns mateixos segles
3 ^a	10	és dir	és a dir
3	12	AGE I AGIA	AGE i AGIA
3	13	AGA I AIGA	AGA i AIGA
3	20	posant ny	posant "yn"
3	25	suposos	suposo

En el n.º 2 pàg. 10

Columna:	Línia:	ON DIU:	HA DE DIR:
1 ^a	12	pleits	plets
1	15	s'ha vien	s'havien
1	16	sentencia	sentència
1	23	conseqüencia	conseqüència
1	23-24	conce- ssió	conces- sió
1	30	mots excesos	molts excessos
1	43	ni son lloctinent	ni son lloctinent,
1	45	no comissaris	ni comissaris
2 ^a	3	hagen	hagin
2	6	levat que	llevat que
2	11	cum a tal	com a tal
2	24	llunynas	llunyans
2	26-37	... proce- ssos	... proces- sos
2	49-50	inhitòria	inhibitòria
3 ^a	41	pendre el pel	prendre el pel
3	45	s'anaven freqüentment	s'anaven repetint freqüentment
3	48	dessar	cessar
3	última	en tota mesa	en tota mena
4 ^a	1	assumtes ja civil	assumptes ja civils
4	4	dons	doncs
4	20	obviar remeiar	obviar i remeiar
4	32	no permetian	no permetien
4	34	inmediatament	immediatament
4	38	continuave	continuava
4	penúltima	inmediatament	immediatament

I, aixó és tot, pel moment

SALVADOR GALCERAN
Arxiver Diplomat

NUESTRAS PLANTAS

Generalmente, reducimos el acto de comer a un simple ritual para reponer fuerzas y subsistir, e ignoramos al auténtico valor de sus componentes. Sería, pues, interesante conocer algunas de las propiedades de nuestros alimentos más corrientes.

LECHUGA.

Esta conocida hortaliza, ingrediente indispensable de nuestras ensaladas, tiene una serie de propiedades ya valoradas por los clásicos.

- Según Galeno es un poderoso somnífero, hasta el extremo que en su vejez sólo podía conciliar el sueño tras la ingestión de una copiosa ensalada.
- Se le atribuyen propiedades anafrodisíacas (calmante de la excitación sexual), por esto los Pitagóricos la llamaban "hierba de los eunucos".
- Se emplea también como laxante, para calmar toses persistentes y para la fabricación de jabones de tocador por sus propiedades hidratantes.

Modo de empleo.

- En ensalada.
- Cocción (60 gr. en 1 l. de agua) para conseguir efectos laxantes o inducir al sueño.
- Jugo de lechuga, obtenido al machacar la planta fresca en un mortero (1 gr.)

COL

Tiene propiedades curativas sobre las afecciones de la piel (erupciones heridas, úlceras varicosas....)

Empleo

Se lavan bien las hojas, se cortan las nervaduras más salientes y se aplastan sin romperlas. Se aplica sobre la piel limpia y desengrasada, de modo que recubra enteramente la úlcera. Se venda y se cambia la cura dos veces al día. El jarabe de col (medio litro de zumo de lombarda con azúcar) es también un eficaz remedio para combatir los estados de embriaguez.

MANZANILLA

La infusión de manzanilla es uno de los remedios clásicos para las digestiones difíciles.

Se prepara echando 2 o 4 gr. de flores secas en una taza de agua hirviendo.

Se considera también un buen tónico y antiespasmódico (equilibrante del sistema nervioso).

Se le atribuye la cualidad de regular la cantidad y periodicidad de las menstruaciones.

Para los que detestan las infusiones se puede preparar en forma de elixir, que es más agradable de ingerir:

- Se deja macerar 30 gr. de flores en 300 gr. de alcohol durante 10 días.
- Se filtra y se le añaden 300 gr. de agua y 450 gr. de azúcar.

Margarita.

RECUILL

RECEPTES DE CUINA Cerdana: ESCUDELLA BARREJADA

Si bé l'escudella no és una menja exclusiva de la Cerdanya, no em negareu que cada comarca té una particularitat o altra que la diferencia en les seves costums, i en aquest cas és l'àpat que anomenem. Podríem dir doncs que una d'aquests diferències pot ser l'ús dels naps o potser el "sagi", o tal vegada la manca d'algunes llegums que no es cullen o cullien aquí a Cerdanya.

Per a no fer massa larga la recepta deixaré per altra vegada el contar-vos el que en podriem dir la "particularitat" dels naps de Cerdanya, i em limitaré a donar-vos la llista de productes i manera de confeccionar dita recepta.

Necessitarem...

- Un troç de carn de bou (o un "brasonet" de xai).
- Un os de vedell.
- Un troç de morro i un d'orella de porc (un xic salat).
- Un os de "pernill" i un d'espina de porc.
- Una boleta de "sagi".
- Un troç de "bull" blanc (o bé butifarra blanca o negra).
- Un troç de gallina, "tiró" o oca.
- Un parell de naps.
- Un parell de brots de "col d'hivern".
- Un brot d'apit.
- Una ceba.

Un parell de "carrotes".

Un parell de "trufes".

Mongetes seques i remullades (un grapat).

Arros i fideus del "motllo nou".

Per a fer pilota...

Una meitat de carn de vedell picada.

Una meitat de carn de porc picada i amanida (si no la voleu amanir poseu-hi butifarra crua sense pell).

Un ou, un all, julivert y pa ratllat.

Poseu una bona olla d'aigua al foc, un xic de sal; quan arrenqui el bull poseu-hi la carn de bou o xai, el morro i l'orella de porc, l'os de "pernill" de vedell i el d'espina, el "sagi", la gallina el "tiró" o l'oca, la col, l'apit, la ceba, els naps, les carrotes i les mongetes.

Deixeu-ho bullir una hora i mitja. Mentrestant farem la "pilota".

Trinxeu l'all i el julivert ben petit, barrejeu-hi la carn picada de vedell i la de porc, o a falta d'aquesta la butifarra crua (sense pell), agafeu l'ou cru i sense batre i barrejeu-lo tot junt amb una mica de pa ratllat per a lligar bé la "pilota". En farem una bola més aviat allargada i l'enfarinarem bé.

Tenim doncs que els primers condiments ja fa hora i mitja que bullen, afegim-hi ara la pilota el "bull" i les "trufes" i deixem-ho bullit una altra hora, sempre a foc lent. Passat aquest temps, afegim-hi els fideus i l'arros que bulliran mitja hora o tres quarts. En total bull de tres a quatre hores.

Es sol servir tot junt o també es separa la carn d'olla. A part es pot amanir l'escarola per a acompanyar i fa un àpat molt complert. També es pot guardar la vianda per a un altre àpat arrebossant-la o bé fent-hi un sofregit de ceba i tomàquet. De tota manera és molt gustós

Bon profit !!

- "sagi": greix salat i quasi ranci
- "tiro": ànec
- "Pernill": pernill
- "Bull": embotit com la butifarra però més gruixut i amb carn de més qualitat.
- "carrotes": pastanagues
- "fideus del motllo nou": es una mida mitjana.

Rosa Aguilar.

REFLEXIONS

La vida va passant, ens fem grans. Veiem que la gent coneguda de joventut ja te fills i aquests, també en tenen al mateix temps; que les famílies desapareixen i se'n formen d'altres, que uns negocis tanquen portes i s'en obren de nous, iguals, semblants o diferents; que el món no para de donar voltes, que tot està en moviment... menys les nostres mentalitats, molts cops incapaces de copsar-ne el sentit a tot aquest caminar.

Si pensem una miqueta sobre la qüestió veurem que moltes d'aquestes variacions són degudes a l'esdevenir natural de les coses, podríem dir que fins i tot a la casualitat. Altres és veu ciarament que responen als canvis operats, a les circumstàncies generals del país. Així, mentre uns oficis han desaparegut o s'han convertit en marginals o residuals, n'hi ha que estan talment vigents que s'emporten a persones que mai hauríem pensat poguessim dedicar-s'hi, ja que havien orientat les seves vides cap uns camins totalment diferents. Ens adonarem que no sols s'han produït canvis externs, sinó que el temperament, les manifestacions socials, la mentalitat i el tarannà de les persones tampoc és el mateix que en temps passats i que, cada vegada és més divers.

Si seguim reflexionant, observarem que tots aquest canvis tenen unes causes, de les que són conseqüència més o menys immediata. Els sistemes educatius, els models de convivència, els usos comercials, les modes, la vida social en conjunt. I tot això, a llarg termini, tot, ve determinat per unes forces exteriors, quasi sempre desconegudes, que van imposant el seu imperiós influx arreu on arriben. Però que, al fons de les coses tot és reflex, per acció o reacció, de la política. I que aquesta no és sinó l'expressió del compromís d'altres interessos, que al seu temps la condicionen i la fan o no operativa, popular, etc.

Si escoltem la ràdio o la televisió, o llegim la premsa, vauem que ens parlen de la política internacional, nacional, catalan..., com a l'expressió d'els interessos globals d'els diferents àmbits territorials. I concretant-nos a un sol àmbit, ens parlen de la política educativa, o cultural, de la política legislativa amb incidència a totes les activitats del país, de la política econòmica, o fiscal, de la política laboral, de la política esportiva, de la política... Es a dir,

qualsevulla activitat que volguem emprendre, o en la que desitgem participar, ve condicionada per la política, sigui la política general o la concreta de la dita activitat. Tot el que fem està involucrat en la política i, fins i tot, el que deixem de fer. Aquest condicionament, aquesta correlació recíproca és real i és inevitable.

I si és talment que la política ho influeix i ho condiciona tot, adoptar la postura que alguns propugnen de rebutx total de la política és fer talment com l'avesstruç, que fica el cap a terra i pensa: —a mí ¿qué pot importar-me el que passi fora?. És una actitud suicida. És deixar que els altres més espavilats, decideixin per nosaltres, és posar-nos a que, aquells als que deixem decidir, ho faigim pensant més en els seus interessos que en els nostres.

¿Veritat que a l'hora de decidir com hem d'invertir els nostres diners no permetríem pas que una altra persona no fes al nostre lloc? No, pensariem que ningú com nosaltres per a fer-ho. Doncs bé, a l'hora de decidir políticament estem decidint el nostre pervindre i el d'els nostres fills, el que volem que sia el nostre país, el nostre poble, la nostra empresa. Estem decidint com tenim que participar en la col·lectivitat i la mesura en que cadascun deu fer-ho, quin tipus d'educació volem, de sanitat, d'economia, de justícia, d'inversions públiques i privades, de relacions entre les gents i les nacions. Estem decidint-ho tot, i per tant, l'esdevenir de la nostra economia privada inclosa. I, ¿podem pensar que, si no som capaços de delegar la decisió d'una inversió concreta i parcial, hem de deixar a l'atzar la decisió d'una veritable determinació, tan general i àmplia que condiciona l'esdevenir de tota la nostra vida?

Aquells que diuen que no fém política no és cosa bona, que la deixem per els professionals, el que no diuen és que aquests professionals són —volen ser—, ells mateixos. Que el que pretenen és que nosaltres no ens hi envoliquem per tal que ells puguin continuar fent la "seva" política, la que han vingut fent fa tants anys, la que els interessa a ells i que, saben perfectament, hauran de deixar de fer tan bon punt cada home, cada veí, cada ciutadà, concient de la importància que té la política per a ell i per tothom, actúi responsablement, exigint els seus drets, de la mateixa manera que se l'hi exigeixen llurs deures i obligacions socials.

Quan tothom ho fagi així, quan tots i cadascun siguem responsables nostra conducta cívica, quan actuem segons

la íntima i veritable personalitat, sense permetre que ningú pugui usurpar els nostres drets, ni plantejar els nostres interessos segons el seu particular punt de vista, ni manifestar els nostres sentiments sense matitzar-los maliciosament, quan tots ens sentim veritables ciutadans en lloc de súbdits sotmesos als capricis de cada poble, quan lluitem a cara destapada pel que considerem bé per nosaltres i els nostres allegats, pels nostres negocis, pels interessos comuns, i per lo que considerem nosaltres la veritat i la raó, llavors, quan ningú tingui por de la política, quan ens sentim veritablement integrats als nostres municipis, quan no podrem donar la culpa de les malifetes als que "fan" la política sinó als que no hi participen al moment de les decisions, i comprendrem que les coses canvien en la mesura que els homes les fem canviar, en la intensitat en que hem lluitat per aconseguir-ho, o per evitar-ho, podrem creure que som co-participis de la vida del país i que podem influir en el futur, que la nostra activitat no és estèril, que la vida té un cert sentit comunitari i també individual, que ser home o dona és qualcom més que viure i anar passant, que tenir fills per que al seu moment en tinguin d'altres i es perpetuen tontament sense cap més significat que el de gastar la vida, que guanyar pocs o molts diners només per tenir-los, que ser observadors imparcials del que passa sense tindre-hi art ni part com si no en tingués gens ni gota, que ser ninyots de palla i forasters a casa nostra.

Si a l'entendre tot és política, si que tot està condicionat per la política. Alguns volen fer la "seva" política. Nosaltres hem de fer, cadascun, la "nostra" política. Hem de fer slatar les cares, les nostres i les dels demés, hem de saber lo que cada home propugna i entre tots, hem de decidir el que calgui. Si no ho fem així, continuaran decidint els que han vingut fent-ho, per a ell i per a nosaltres, ens agradi o ens perjudiqui, sense remissió.

Ja només vull dir-vos una cosa. Senzillament, que seguïu pensant-hi tot solets, sense que hagi d'ajudar-os-hi. Doneu-hi voltes, discutiheu abertament, tregueu-ne conclusions. I després, sigueu conseqüents amb el que hagueu decidit, sense por, sense tornar enrera. Sols així fareu el camí que os pertoca per naturalesa i que ningú pot recórrer pel vostre compte: el de ser homes, en tota l'extensió i el ple significat de la paraula; dit d'altra manera: ser homes conscients, lliures i responsables.

FLAVI

**COL.LABORACIO
DESCENTRALITZADA**

Això vol ser una col·laboració descentralitzada. Ve dels confins de la Cerdanya amb l'alt Urgell.

El pla de la Cerdanya ha anat donant pas a les muntanyes. La parla de la gent, però, és purament cerdana. És curiós constatar com en relativament pocs kms, la gent ja no parla igual com nosaltres. Parlen "de la ribera", com solien dir aquí. Això em fa pensar que els nostres avantpassats, dels quals hem heretat la parla, estaven més relacionats amb la plana Cerdana del que ho estem ara. Actualment estem més vinculats a la Cerdanya "lleidatana", pertanyem a la província de Lleida. Possiblement aquest factor ha influït en la nostra "escissió" de la resta de la Cerdanya que pertany a Girona.

Parlant de divisió en províncies sem'afundeix que la Cerdanya també està trossada en estats. Evidentment Cerdanya francesa y lleidatana. Massa nacional, massa provincial. Massa orígens, però, pobres cerdanes. No sé fins a quin punt pot haver influït la divisió provincial en les relacions entre les dues cerdanyes, lleidatana i gironina, ja que hi pot haver raons d'altre tipus, geogràfiques, comercials, etc. De tot això que n'estic segur és de la tendència que ha tingut la divisió entre espanya i França.

Quan es va establir la frontera artificial que partia la Cerdanya entre dos estats, ben segur que els homes del tros de la Cerdanya convertida en francesa no es van creure francesos. Continuen parlant la seva llengua de sempre i ells eren i es creien els mateixos de sempre. Ben segur que tenien ben clar que no es pot canviar la pàtria, la nació d'uns homes per un tractat, un decret o cosa semblant.

Segurament s'equivocaven. La frontera artificial ha anat provocant una frontera entre els homes. A vegades es pensa que la consciència col·lectiva d'un poble pot, per sí mateixa, resistir a la força imperialista i destructora d'identitat de l'estat opressor. Dissortadament no sempre és així. Cal que l'esperit del poble oprimat sigui molt viu i tingui elements necessaris per a fer front als atacs despersonalitzadors de l'estat colonialista. Des del moment que es depèn d'un estat forani interessat en fer oblidar l'identitat pròpia d'una col·lectivitat, les coses van malparades.

**PROBLEMAS DE LA PUBERTAD.--
11. 12. 13 años.**

Si observamos a los niños, veremos sus problemas en la difícil edad comprendida entre los 11 y los 13 años. Aquí comienza el estancamiento muy peligroso y de difíciles consecuencias si no tiene a su lado un educador que pueda orientar en sus pasos. A esta edad, el proceso de la sensibilidad, el desarrollo de su corazón, toda su vida, se dejarán sentir y comenzarán a marcar al niño con sus rasgos que le podrán influir para siempre.

A esta edad las glándulas óseas están terminando de hacer su función y a partir de ahora empiezan a actuar las glándulas sexuales que tienen como fin

de comunicar-se pels mitjans de comunicació: ràdio, premsa, televisió, tots, amb la llengua del dominador. De mica en mica la parla s'acostuma a veure la televisió, la ràdio, la premsa en llengua impropia i acaba per semblar-li el més normal. Això produeix una crisi d'identitat profunda que fa que la llengua pròpia vagi quedant arraconada i es limiti el seu ús a "estar per casa". Així mateix a les escoles s'ensenya als infants la llengua i la història foranes, arribant inclús a castigar el nen que se li escapa un mot en la seva parla.

Per això comporta que cada nova generació estigui més desarrrelada dels seus orígens i més integrada al país usurpador.

Reflexionant sobre tot això em pregunto amb quin dret es pot imposar a una gent, una llengua, una pàtria, una nació que no són seves amb quin dret amb quina impunitat es practica aquest genocidi cultural, aquest atac sistemàtic a tot el que representi una personalitat pròpia!

No hauria estat molt millor, una Europa - i un món - d'ètnies autèntiques, autootganitzades i autogovernades sense perjudici d'una fraternal unió entre elles i amb un idioma universal, l'esperanto, per exemple, per entendre's tothom?

No seria un gran pas esborrar totes les fronteres artificials, totes les nacions artificials i deixar que cada nació, cada comarca, cada poble s'organitzi i evolucioni lliurement?

esta indicación o tendencia a esta donación en buscar el complemento del hombre, el complemento del amor.

Aquí empieza quizás el momento más trascendental de la vida de los niños. Es donde tienen que entrar en función los padres y educadores. Es la primera etapa del desarrollo de los muchachos.

Mientras dura la infancia, van jugando niños y niñas, al niño hace de padre y la niña de madre. Esto lo hacen porque no son conscientes de su carácter y de su diferencia sexual.

Al comenzar la pubertad se puede observar una huida entre ellos. Empiezan a separarse. Los chicos se apartan con orgullo de las chicas, es cosa normal, el primer paso para el desenvolvimiento de las relaciones afectivas posteriores.

Esta huida entre ellos, es solamente una etapa del camino que han de recorrer para llegar a la unión más íntima, que es el matrimonio.

La separación es justificada, porque el niño y la niña tendrán que adquirir por separado su manera de ser.

Después de la primera etapa de la pubertad se entra de lleno en la adolescencia, 14 años.

Es la edad más difícil, ellos quieren actuar por su cuenta, tienen que empezar a reflexionar y a tener confianza. Es la edad del sentimentalismo, del desarrollo de su afectividad. Parece como si quisieran desbordarse, cuando tienen que empezar a orientarse. De lo contrario les será muy difícil evolucionar moralmente en su sexualidad.

Los adolescentes creen que se aman, pero en el fondo no hacen otra cosa que amarse a sí mismos. Lo que hacen es quedarse cerrados en el primer plano de la sensibilidad. Y cuando los jóvenes a esta edad prescinden de una formación sin un contacto con las chicas o viceversa, sin influencia del carácter opuesto, este joven se vuelve enseguida brusco. Es entonces cuando en vez de hacerse protector de las chicas, en lugar de hacerse fuerte, el joven empieza a destruir los primeros síntomas de su paternidad, se convierte en un egoísta y a veces en un tirano.

Si tomamos verdadera consciencia de todo esto nos daremos perfectamente cuenta de que es verdad y tal vez podamos ayudar a los jóvenes de Puigcerdá.

PEP

Antonio Moreno.

A LA BUSQUEDA DEL NUEVO MESIAS

La polvareda levantada por el Presidente de la Generalitat, Sr. Tarradellas, a raíz de unas declaraciones suyas acerca del alcance y autenticidad de las futuras autonomías, me mueve a reflexionar en torno a la estrechez de la clase política dirigente.

Tengo la sensación de que nuestros líderes políticos olvidan con suma facilidad y harta frecuencia a quienes han hecho posible su encumbramiento. Ganas las posiciones de privilegio perseguidas, se limitan a dialogar en la cumbre, desdénando dirigirse al resto del país, que ha de contentarse con representar el papel de eterno contenedor de expectativas, a la espera de que alguno recuerde mejor lo que fue que lo que la actualidad

lo que fue que lo que en la actualidad es, lo que predicó, más que lo que ejercita; de dónde salió, más que el hasta dónde ha llegado.

¿Existirá alguien capaz de dirigirse a todos, jóvenes y viejos, hombres y mujeres para unimos en un proyecto de vida en común y solidario? ¿Querrá ese alguien regalar nuestros oídos con la inaudita música de proponernos la autentificación de unos con otros, derribando las pretendidas barreras que en nombre de la lengua, las costumbres, la historia y la cultura desean alzar otros? ¿Será tan audaz de inculcarnos que Europa, aparte de ser la panacea para nada y para nadie, puede esperar en aras de las mismas inmediatas necesidades de sanear nuestras internas y a veces vergonzantes relaciones de desigualdad? ¿Poseerá ese alguien la antipática osadía de intentar sosegadamente el juicio desapasionado del pasado, para convocarnos, sin renegar de él a ciegas a levantar el edificio de una sociedad nueva, en la que todos tengamos cabida merced al simple aporte de nuestra libre creatividad? Ese alguien, por último, ¿tendrá el coraje de enseñarnos a mirar al pasado sin ira y sin nostalgia y el futuro sin codicia ni aprensión?

Quizás ese alguien nos ayude en la búsqueda y el conocimiento de nuestros reales y auténticos valores, y nos recuerde que pese a todo, somos tan sólo unos cuantos millares de personas cuyos vicios y virtudes, sueños y temores, fobias y filias, éxitos y fracasos, nos unen más que separan. O así me lo parece.

ARMANDO GARCIA

(En torno a unas ideas de F. Lanzaco)

EL ESPERANTO LENGUA INTERNACIONAL POR EXCELENCIA

En 1.887 el médico ruso, de origen israelita, L. Zamenhof dió a conocer EL ESPERANTO, lengua creada por él para una mayor facilidad de comprensión entre los hombres de distintas nacionalidades.

Dicha lengua, empleada como lengua auxiliar en el mundo entero por más de 100.000 personas y que prácticamente comprende todas las nacionalidades, ha sido motivo, o elemento de trabajo, en los 42 congresos internacionales esperantistas celebrados desde 1.905.

El Esperanto se apoya en dos principios básicos, un máximo de internacionalidad de raíces y la invariabilidad de los elementos lexicológicos. El alfabeto comprende 28 letras: 5 vocales, 1 semivocal y 22 consonantes.

El acento cae siempre sobre la penúltima sílaba.

Paco Kaj Amo, Paz y Amor, esa es la traducción a esas dos palabras que son el lema que Zamenhof quiso legar a sus seguidores en la bella idea de un idioma internacional que a través de su difusión, hermanera a los pueblos y eliminara las fronteras del idioma.

A continuación, transcribo parte del Boletín del Comité Catalán de la Federación Española de Esperanto y que corresponde al 1er trimestre del pasado año:

EL ESPERANTO EN LA PRACTICA. De la vecina nación francesa nos llegan las dos noticias siguientes:

Recientemente se celebró en París el Congreso de los Ciudadanos del mundo y Federalistas, que, entre otros, tomaron el siguiente acuerdo: procurar por todos los medios a su alcance, la introducción del estudio del Esperanto en las escuelas del mundo entero y en las Asociaciones que trabajan para la solución de problemas mundiales.

En la ciudad de Clermont-Ferrand, en Mayo próximo, con motivo del 70

Congreso Nacional Francés de Esperanto, se celebrará un congreso de canciones en la lengua internacional, habiéndose establecido importantes premios a los ganadores.

EL ESPERANTO Y LA RADIO

Son muchos los países que periódicamente emiten en el idioma internacional. Entre muchas otras, podemos citar: Radio Varsovia, Berna, Viena, Zagreb, Sabadell y últimamente, Radio Vaticano.

En el presente año han sido múltiples los actos celebrados en nuestro país, pero desde aquí queremos hacernos eco de dos acaecidos en Cataluña.

En Barcelona, y en la sede del Grupo Esperanto del Club Amics de la UNESCO, tuvo lugar un importante acto literario, con una magnífica disertación a cargo del laureado poeta D. Gabriel Mora y Arana, sobre la reciente edición del QUIJOTE en la lengua internacional. Asistió numerosísimo público. En Sabadell y con una nutrida representación de toda la provincia se celebró la conmemoración que nos ocupa mediante la presentación de un film relativo al último congreso de los ferroviarios esperantistas, celebrado en Gran Bretaña con la asistencia de una nutrida representación española y la presentación de diapositivas en color efectuada por D. Ramón Molera, relativas al 62 Congreso Universal de Esperanto, que recientemente tuvo lugar en la capital de India. La intervención artística de los elementos jóvenes del Centro de Esperanto Sabadell y un interesante coloquio sobre la posibilidad del renacimiento de los juegos Florales Internacionales que antes de la guerra obtuvieron un señalado éxito, bajo la organización de la entonces Federación Catalana de Esperanto.

J. FULLANA.

AUTO ESCOLA PUIGCERDA

Victoria, 4, 1º

PUIGCERDA

**BANCO
HISPANO AMERICANO
PUIGCERDA**

Grup de TEATRE

LLIBERTAT D'EXPRESSIO

Aquest darrers dies tots hem seguit amb més o menys interès una notícia que apareixia als titulars de tots els diaris i revistes del país, així com els programes informatius del "bunker televisiu".

Era, ha estat i és, doncs, en el moment d'escriure aquestes ratlles encaran no s'ha solucionat, el procés judicial contra el grup teatral "Els Joglars" que ha estat promogut per les autoritats militars de la IV^a Regió, degut a una obra representada per aquest grup, en els últims mesos de l'any passat, anomenada "La Torna". Per considerar-se l'obra com "injuriosa e insultante contra el buen nombre de la institució militar".

L'obra tracta sobre el procés i la mort d'un polac, Heinz Chez, el mateix dia que era també mort l'anarquista català Puig Antich. Victimes tots dos com tants d'altres, d'una de les últimes i més dures etapes de repressió del franquisme, que com a fera ferida veia que se li escaçava el poder, i donava uns darrers però mortals espasmes per a sobreviure.

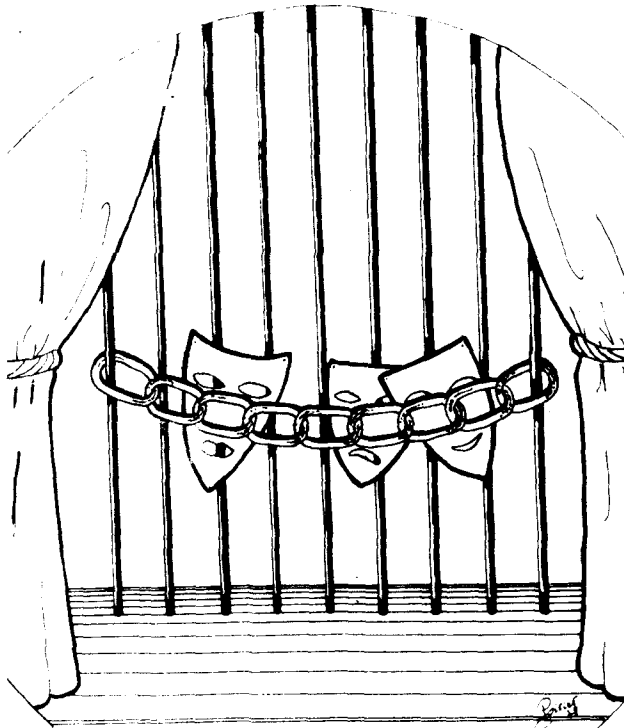
Deixem aquest tema a part, doncs correspon a un historiador la seva anàlisi; ens dedicarem única y exclusivament al fet de la detenció dels membres del grup "Els Joglars", i per això ens plantegen una sèrie de qüestions, que creiem interessants:

Com s'entén que els detenguin i jutgin quan l'obra va ésser aprovada pel Ministeri de Cultura encapçalat pel Sr. Pio Cabanillas?

No s'hauria de jutjar primer al titular d'aquest Ministeri per manca d'atenció a la seva tasca, així com per no comprovar si els òrgans (que abans anomenàvem "censura") funcionen com cal?

Com tantes i tantes vegades, aquestes preguntes llençades a l'atzar no troben respostes, i si n'hi ha tothom calla. Nosaltres hem intentat buscar-les, però ens hem de limitar a dir que això passa només en països com el nostre on les

coses es fan, encara, sense cap ni peus, sense pensar-hi dues vegades, primàriament, doncs precisament aquesta era, i és, una de les característiques del poble espanyol que més agradava a l'Antic Regim; "el arrojo y la valentia son cualidades de todo buen español", hem llegit més d'una vegada en els manuals de formació política que hem usat durant el batxillerat, i que posa de manifest la inmaduresa i el poc desenvolupament intel·lectual que per desgra-

cia té el poble espanyol. Un poble que és incapaç de desempellegar-se de la pesada càrrega que ens ha deixat els celebres "quaranta anys de dictadura" un poble, que és incapaç de lluitar contra els últims membres del sistema repressor, que encara hi ha dins del Govern Espanyol i que detenten el suficient poder com per a condemnar a varios anys de presó una serie d'actors, treballadors honrats com qualsevol d'altri, que representen una obra que va ésser autoritzada degudament en un moment en que, suposem, l'aparell repressor devia estar rovellat o no va funcionar degudament.

Nosaltres, com a Grup de Teatre, rei vindiquem la "LLIBERTAT D'EXPRESSIO" a tots nivells. Perquè?... A continuació exposem el nostre manifest:

Els cants a la llibertat han omplert pàgines i pàgines de la Literatura, han estat cants que hon ha escoltat amb respecte, amb fe però també amb temença, car a vegades se'ls associa al desordre. Però l'home té el dret inalienable a la llibertat. Té dret a escollir, a dir, a fer, a aguantar. Amb el deure d'ésser capaç de ser lliure amb els altres; com a individu ha de tolerar, perquè en la tolerancia s'hi troba la llibertat. Però aquesta tolerancia no es pot institucionalitzar, doncs s'ha de fer possible l'harmonia entre la llibertat individual i la dels altres. Aquesta institucionalització representaria una falsa llibertat, doncs els homes la fereim servir per a les seves finalitats i lucre personal, quan la LLIBERTAT té com a fi últim, la VERITAT, una veritat objectiva que només es pot aconseguir pel camí de la LLIBERTAT D'EXPRESSIO, i amb el diàleg racional. Cal, doncs, donar una obertura total al llenguatge, que no quedi en unes meres fórmules estabilitzades car llavors el diàleg i la comprensió de l'altre queden excloïts.

Per tot això exigim una amplia i total llibertat d'expressió, en quant el diàleg és necessari i és la base de l'enteniment de les persones, així com de la veritable convivència.

Pensem que la llibertat d'expressió és un reflexe d'un concepte més ampli: la LLIBERTAT DE L'HOME. I si aconseguim la primera, serà un bon pas endavant per a la consecució de la segona, de la que per desgràcia n'estem tan mancats.

Una llibertat sense veritat no és llibertat, tothom té el dret d'expressar la seva veritat.

LLluitem-hi !!!

GRUP DE TEATRE

XERRANT DE...

EL TUNEL DEL CADÍ

El passat dia 7 de febrer varem tenir una entrevista amb el Sr. Albert Serratosa, Dr. Enginyer de Camins i Director de les obres del Túnel del Cadí del que PROPI-SA (Promociones Pirenaicas S.A.) és empresa concessionària.

Arribem poc més de les cinc de la tarda al seu despatx. La secretaria ens aventa que arriivarà un xic en retard. Aprofitem l'estona, millor dit, l'estonassa, per xafardejar. A la sala d'espera una gran maqueta amb una part de la nostra Serra del Cadí amb el forat objecte de la nostra preocupació. A les parets, unes fotografies del P. Bosom.

(— Pobres els de Riut! Amb lo tranquils que estaven fins ara!)

(— Amb lo malament que està la carretera d'Alp a Bellver!)

(— Veient això s'enten millor tots els conflictes urbanístics de Grus!)

Per fi arriba el Sr Serratosa, resol unes quantes gestions i tot seguit està per nosaltres. Aixó és dir, doncs a la primera part de l'entrevista ens interrompeixen les continues trucades per telèfon.

RUFACA.— De on va partir l'idea del Túnel?

ALBERT SERRATOSA.— Ja l'any 1.908 es parlava del Túnel del Cadí. L'any 1965 la Mancomunitat del Berguedà es va interessar per l'idea. PROPISA, finalment, va demanar oficialment la concessió l'any 1969, que fou atorgada l'any 1973. A començament de 1975 es presentà el Projecte d'Ejecució que, excepte un petit ramal, fou aprovat el 1.977.

RUFACA.— Expliquéus una mica les característiques tècniques del Projecte.

A. S.— La longitud total del Túnel és de 5.350 metres; els últims 100 m. són de túnel artificial (no s'ha de perforar). La cota de la boca Sud (la del Berguedà) està a 1.175 m. i la cota Nord (la de la Cerdanya) a 1.214 m. L'amplada del túnel principal és de 9,50 m. i la del túnel auxiliar és de 3,50 m.

RUFACA.— Quins són els plaços previstos?

A. S.— Actualment hem començat la galeria auxiliar que té com a funció prioritària la de reconeixement del terreny, és a dir, dels diferents tipus de

roca, de cara a tenir el màxim d'informació possible per les obres definitives, presupost, etc. Aquesta galeria que tindrà una amplada de 3,5 m., just perquè hi passi un camió, té una longitud de 1.600 m. per cada cantó i preveiem que tingui una duració de 10 mesos; és a dir, 150 m. de galeria al mes. Aquesta galeria un cop finalitzat el túnel principal tindria les funcions de ventilació de seguretat. La galeria principal, es preveu que tindrà una duració de 27 mesos. Es a dir, 27 més 10 fan 37 mesos, que amb possibles retards es podrien convertir com a màxim en 48 mesos. Resumint, 4 anys a contar des del 1 de gener de 1.978.

RUFACA.— Males veus (El Correo Catalán de 18/1/78) deien que no es veia massa decisió en la vostra actuació, doncs de moment a la bosa Sud sols hi havia una excavadora vella i un tractor, i per altra banda, sembla que us interessaria acollir-vos a la nova Llei de Carreteres.

A. S.— Acabem de comprar material especialitzat. Portem invertits casi 200 milions de pessetes en total. Per tant no és cert que estiguem donant llargues a l'assumpte, si bé és cert que l'esperat dictamen del Consell d'Estat ha suposat un retràs. Els avantatges d'acollir-nos a la Nova Llei de Carreteres són clares; representaria haver de contar amb un capital propi del ordre del 10% en lloc del 50% que exigeix la legislació general. La diferencia és notòria, però el que us puc assegurar, és que PROPISA està fermament decidida a tirar l'obra endavant en qualsevol cas.

RUFACA.— Cal una via ràpida que passi per la Cerdanya?

A. S.— Si mirem un mapa amb les zones planes de Catalunya (ens en esenya un que ell ha fet) es veu ràpidament per on han de passar els eixos bàsics de Catalunya. L'eix del Llobregat és un dels més clars; només té dos obstacles importants per unir Barcelona amb París, que són el Cadí i el Puymorens. Aquesta via Barcelona-Manresa-Berga-(Túnel del Cadí)-Toulouse-Limoges-París, representaria estalviar-se 150 km. del camí que fem actualment Barcelona-La Jonquera-Perpignan-Lyon-París.

RUFACA.— T'hem de confessar la por que ens fa a molts cerdans l'apertura del Túnel.

A. S.— El que us puc assegurar és que les zones més conflictives en quan a circulació són les que no tenen vies especialitzades. Quan aquestes vies no estan previstes, els cotxes es fiquen per tots els carrers, camins i carreteres secundàries, i és quan s'origina el conflicte al no estar dimensionats per aquest ús.

RUFACA.— I el caos edificatori què pot resultar?

A. S.— Crec que no serà dificultant els accessos, com la Cerdanya se salvarà. Crec que ha de ser mitjançant un Pla Comarcal que serveixi per ordenar el futur creixement que el túnel i molts altres factors, segur que ocasionaran.

RUFACA.— També ens preocupa l'impacte en el paisatge i en l'equilibri ecològic que els túnels i els seus accessos puguin ocasionar.

A. S.— Us convido a visitar Holanda, Bèlgica, Austria, Suïssa i Itàlia on la densitat d'autopistes és molt alta i veure quina repercussió han tingut en el paisatge.

RUFACA.— Si però, "Espanya is different!"

A. S.— La partida del pressupost total prevista per a preservar el paisatge supera el percentatge que reclamen els ecologistes més exigents. Per altra banda, el traçat en els accessos corresponents a Cerdanya ha estat minuciosament estudiat i s'ha fet passar per els llocs que poguessin tenir menys repercussions en el paisatge.

RUFACA.— Tindrem un túnel que ens permetrà atrevessar ràpidament el Cadí, però les carreteres que hi donen, estan en un estat vergonyós. Pensem en la carretera d'Alp a Bellver o la de Puigcerdà a La Seu per exemple. I per la banda del Berguedà tres quarts del mateix.

A. S.— Estic completament d'acord amb vosaltres. Però si haguéssim d'esperar que les carreteres estiguessin bé per fer el túnel no sé si fariem mai. Crec que precisament, pel fet d'haver-hi el túnel obert serà u estímul per millorar aquestes carreteres. Actualment entre Manresa i Berga hi ha projectes en marxa per part d'obres Públiques, que també té enca-

rregat un estudi de millora de la Ruta Pirenaica.

RUFACA.— En molts casos, al fer una obra d'infraestructura important va acompanyada d'operacions especulatives en les zones d'influència. Pensem, per exemple, en el Pla Parcial Molina Park a la sortida del Túnel de Toses i en les Normes Subsidiàries de Grus (darrerament anulades) que qualificaven una quantitat desproporcionada d'hectàrees com a sòl urbà.

A. S.— Tenim els comptes molts clars. Us puc explicar com financiem aquesta obra. A part d'alguns propietaris de Tartera que tenen una petita participació en la Societat, aquesta no té ni un pam de terra a cap de les comarques afectades.

RUFACA.— Explique'ns doncs aquesta financiació.

A. S.— El cost total de l'obra l'any 1.975 era de 2.500 milions de ptes. que en l'any 1.978 serien uns 3.200 milions. Tenint en compte tots els gastos complementaris (expropiacions, acometides, interessos intercalaris, etc.) la inversió total seria d'una 6.000 milions de ptes. La concessió s'acaba l'any 2.013 i l'única font d'ingressos és el peatge. L'Intensitat Mitja Diària màxima admissible és de 13.000 vehicles, a la que es pot arribar al cap de 5 ó 10 anys de la posta en servei.

RUFACA.— Si avui estigués obert el Túnel, quant ens costaria atrevessar-lo amb el nostre cotxet?

A. S.— Unes 125 pessetes aproximadament.

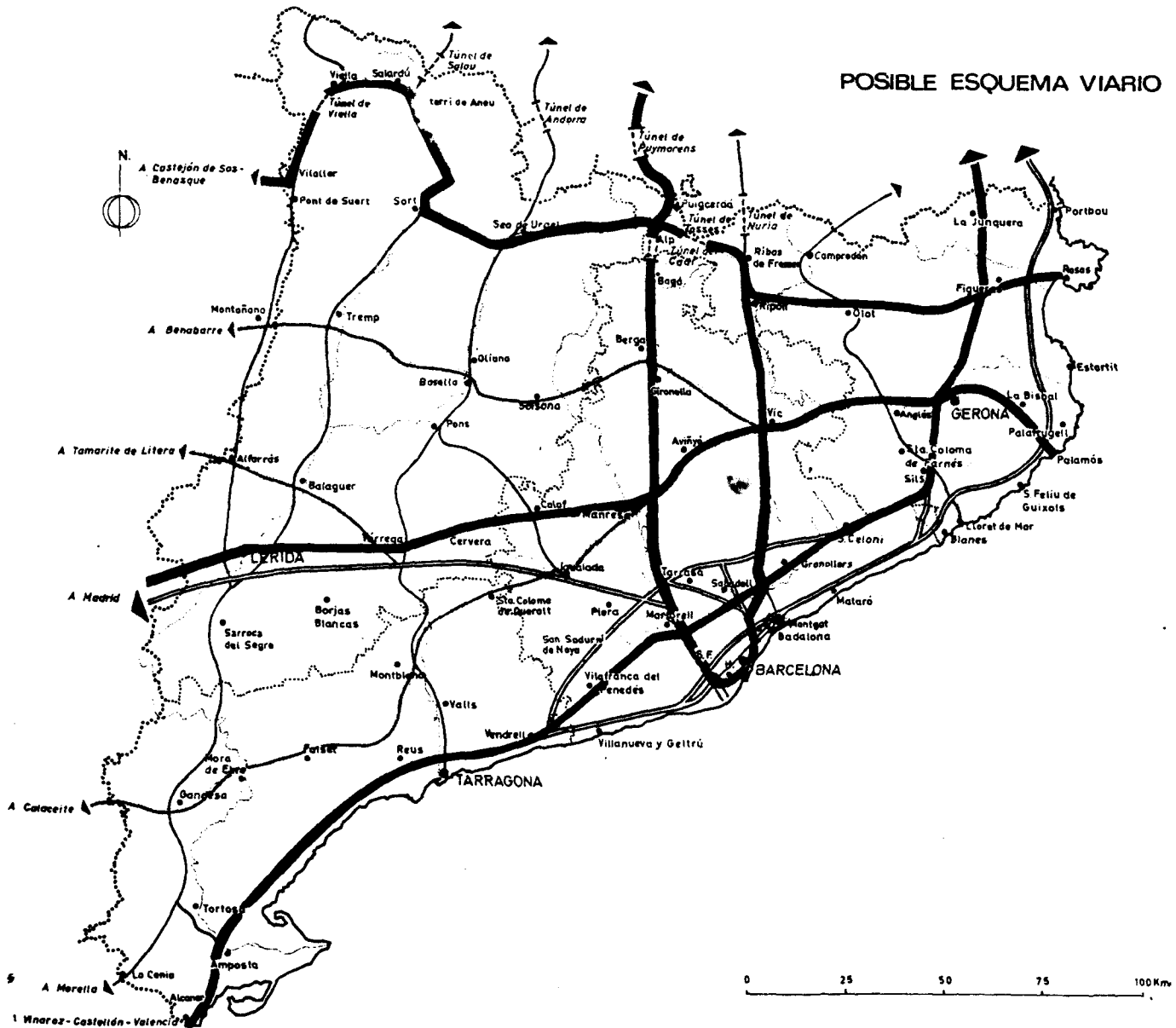
A dos quarts de deu en sortiem. Un company de professió del Sr. Serratos (que s'esperava des de 2/4 de 8) i que en algun moment del col.loqui havia intervingut, ens diu:

— Quan vagi de Barcelona a París per l'autopista que passi per la Cerdanya, ja us diré adéu!

JOAN PEITX.— ...!!!

BALTASAR PRAT.— ...!!!

ANTONI TEIGNIER.— ...!!!

ESPORTS · ESPORTS · ESPORTS

CLUB DE GEL PUIGCERDA

Corrien pels aires de Puigcerdà un fet i un rumor relacionats amb el Hockey sobre gel.

El fet era que el passat mes de Febrer varen passar a cobrar les quotes dels socis. La qual cosa va sorprendre a molta gent, entre ells a nosaltres mateixos, ja que de tots és sabut que enguany no s'ha participat en el Campionat Nacional. Males llengües afirmà-ven que algú s'hauria omplert les butxaques. Abans d'assegurar-ho, però, varem volguer assabentar-nos-en, i per això varem posar en contacte amb els responsables del Club.

La primera cosa que ens deixaren clar fou que els diners d'aquestes quotes, evidentment, no servien per a omplir les butxaques de ningú, sinó tan sols per a mantenir un equip juvenil que s'entrena setmanalment a Font-Romeu i que, sovint, ha jugat algun partit fora de Cerdanya. La intenció de mantenir aquests juvenils és per a no deixar perdre el caliu i mirar de configurar un equip sènior, de cara a la

seva participació en propers campionats, doncs els jugadors que integraven l'actual plantilla, ja veterans, no s'han vist amb ànims de jugar enguany.

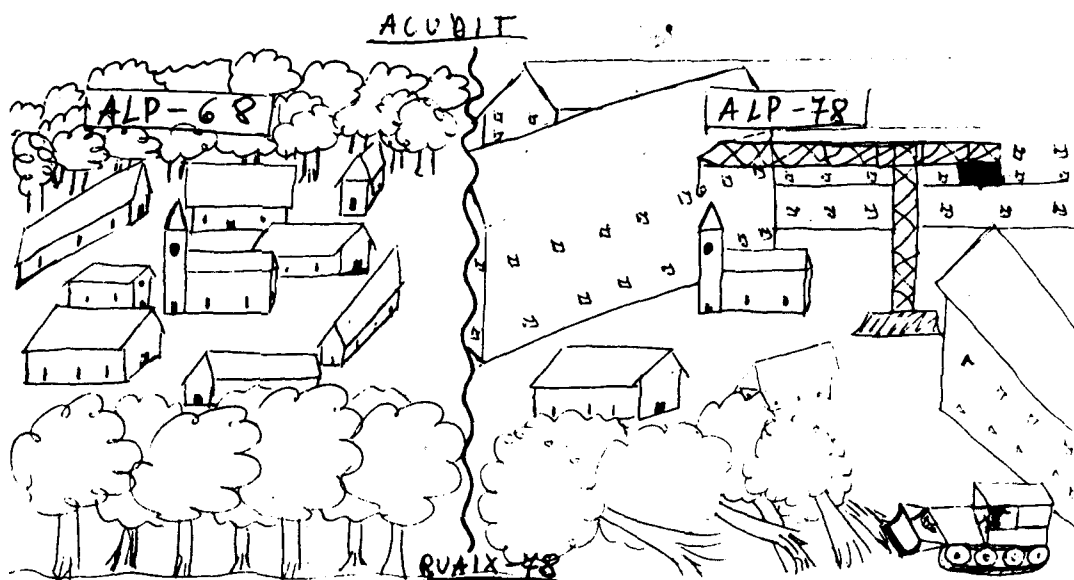
Per altre banda, ens informaren, amb dades a la mà, de les despeses que tenia el Club. Aquestes despeses les auto-cobria el propi Club mitjançant les aportacions dels socis-col·laboradors, de la Federació, de la Loteria de Nadal i per acabar de tancar forats es comptava amb la col·laboració del C.I.T.

El rumor concernia a la possibilitat de la construcció de la pista de gel. Ens ho han confirmat. Del pressupost global que la D.N.D. concedeix a la "provincia" de Girona per quatre anys, 15 milions han estat atorgats a Puigcerdà, i concretament per a la construcció de la pista de gel, amb la condició de que el poble, per mitjà de l'Ajuntament o de qualsevol altra entitat, aportessin uns altres 15 milions. Degut a que l'Ajuntament no pot fer-se càrrec de l'esmentada quantitat, el Poliesportiu se'n fa responsable.

Creuen que no hi haurà massa problemes, doncs ja tenen uns cinc milions, provinents dels primers socis que es varen fer pel complexe poliesportiu, i creuen que hi haurà molta gent que quan vegi que la pista és una realitat, s'associaran, doncs és molta l'afició que desperta aquest esport en la nostra comarca.

Tosas i Peitx

RUFACADES

NOTICIES D'ULTIMA HORA

Persona segrestada per uns coneguts desconeguts.

- "Els valencians també volem l'autonomia", ha declarat un basc de galícia nescut a l'Extremadure i que viu a l'Aragó, en una manifestació castellana a Barcelona.
- Un mut comença a enraonar inesperadament i declara que seguirà sense parlar uns 40 anys més.
- Conegut vilatà multat per pensar en plena via pública sense un motiu justificat.

RUAIX-78

CONVERSA

En Pere li diu en Jaume:

- Sape que els xinesos han inventat un cotxe que va amb una pila.
- No m'ho crec pas.
- Si, amb una "pila de xinesos" tirant davant.

RUAIX-78

FAMILIA-ESCUELA

Agradezco esta oportunidad de dirigirme a los lectores de RUFACA, colaborando en la sección que dedica a la enseñanza.

Si hay cierta unidad temática en lo que sigue, está en la proclamación de que el concurso familia-escuela contiene la clave del nacimiento de una nueva enseñanza.

El afán generalizado de participación que se observa hoy en día en todos los aspectos de la vida social, alcanza también a la escuela. El interés por la educación ha dejado de ser patrimonio de unas minorías para extenderse a todas las capas sociales. Incluso aquellos grupos que han estado de siempre más alejados del saber, adquieren plena conciencia de la importancia que tiene como factor de progreso en el campo de las relaciones sociales, y la realización plena de la persona.

Este convencimiento de que el éxito vital exige una educación completa (enseñanza de calidad impartida en un ambiente formativo), impulsa al cuerpo social a exigir enérgicamente que la realidad del sistema educativo se avenga al logro de estas metas.

Por otra parte, los padres de alumnos desean poseer una información total sobre el Centro docente al que acuden sus hijos, y, en muchos casos quisieran tomar parte en su gestión.

El grado de participación que se desea varía, pasando de niveles en los que se busca únicamente mantener contactos profundos regulares con el profesorado sobre aspectos puramente educativos; hasta situaciones en las que se pretende cooperar en la planificación de objetivos generales y actividades, así como en su ejecución.

Se ha llegado a incluir en la deseada esfera de participación, la gestión económica y la posibilidad de seleccionar el profesorado.

(Aludimos a las "Escuelas en Lucha").

Sin duda, el contraste entre la enseñanza soñada y la realidad del sistema escolar existente, habrá provocado una cierta frustración en muchas personas. La visión de tantas carencias y deficiencias humanas y materiales, habrá sido un golpe excesivo para la capacidad de confianza y ánimo de estas gentes.

Incluso puede parecer fuera de lugar adentrarse en perfeccionismos tales como la cooperación comunidad-centro docente, sin antes haber resuelto los fallos de ca-

rácter básico que padece el sistema de enseñanza.

Así mismo, el movimiento participativo encauzado por las Asociaciones de Padres ha afrontado dificultades de toda índole que pueden haber hecho pensar en su inviabilidad e inoperancia en multitud de centros.

Sin embargo, aunque lo expuesto anteriormente parece constituirse en un gran interrogante sin respuesta, desprende algunas conclusiones razonables y optimistas:

- Si bien el estado de la enseñanza se encuentra lejos de lo ideal, quien desee aplicarse a mejorarlo, habrá de partir de la realidad existente. Es impensable hacer tabla rasa. Desechemos pues utopismos gratuitos para centrar nuestra aportación en los establecimientos docentes de aquí y ahora.
- Los factores positivos de esta realidad superan a los negativos, quizá lo que determine más claramente este balance, sea la gran reserva de conciencia profesional, de elevada consideración hacia la trascendencia de la propia misión, que subyace en la práctica universalidad de los enseñantes.
- Este remanente en el activo humano de la cuestión, es susceptible de relanzar con vigor impensado el avance cualitativo de la enseñanza. Para ello habrían de darse unas condiciones de estabilidad, dignificación a nivel individual y de cuerpo, capaces de posibilitar una promoción del docente en el plano personal (replanteo del mecanismo didáctico, de los contenidos, de las técnicas de grupo, etc, a través de un sistema ágil de reciclaje) y en la esfera del centro como equipo de trabajo.
- La integración efectiva de la comunidad de familias en la vida de un centro, es capaz de erigirse en factor de equilibrio y seguridad que determine la conversión del profesorado en equipo de trabajo con señas propias de identidad e inserto en el medio social.
- Los padres extenderán y ejercerán con remarcable plenitud su derecho a educar a los hijos. Tomarán parte en la elaboración del ideario del centro y tendrán ocasión de valorar las materias de estudio y los objetivos morales, religiosos, políticos, etc., de formación. Podrán seguir el mismo proceso educativo en vivo.
- Los padres habrán asumido la realidad del centro; será una apropiación, ya que despertará las sensaciones y sus-

citará las reacciones privativas de lo que es propiedad de la persona.

Las Asociaciones de Padres de Alumnos, son una realidad jurídica en gran número de escuelas de España. Puede ser que en muchos casos sean poco operativas, hayan quedado reducidas al mero existir sin actuar o hayan sido neutralizadas, por alguna causa posiblemente nunca hallaron su contenido específico. De todos modos siguen siendo la vía racional más evidente para que el protagonismo de la familia en la educación se amplíe a la escuela-institución. Parecida importancia hay que darle como complemento del centro.

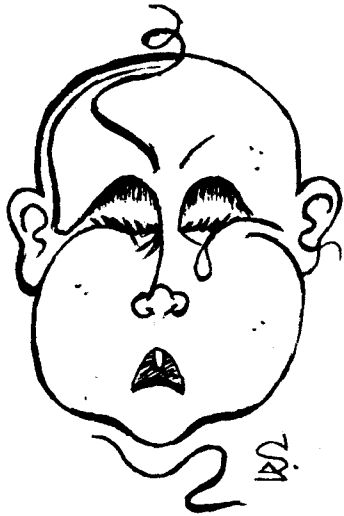
Es positivo por lo tanto fomentar la aparición de tales Asociaciones y reorientar la marcha de las ya existentes, esto último en caso de que no alcancen una plenitud de acción.

En principio es aconsejable plantearse un programa sencillo, con objetivos fácilmente alcanzables (que por ello resultarán estimulantes—. Sera una fase de autenticidad, de propósitos y haceres simples y cargados de sentidos:

- Incluirá un contacto real con los profesores a nivel individual y colectivo (reuniones de curso). Diálogo regular a abierto sobre cualquier problema del centro.
 - Discusión sobre cuestiones educacionales. Averiguar qué modelo de formación y de instrucción deseamos para nuestros hijos, compartir este ideario con los profesores y ajustar la intención educadora de unos y otros a su consecución. Intercambio de experiencias entre unos y otros.
 - Protagonizar la defensa del centro escolar y la interpretación de sus necesidades, ante cualesquiera entidades.
 - Organizar actos culturales (proyecciones cinematográficas, conferencias, coloquios, representaciones teatrales..., etc.), festivos, deportivos o de tras características.
- Tan rentable como su valor intrínseco serán los beneficios que deriven del hecho mismo de llevarlos a cabo, reforzando el sentimiento de unión, confianza en sí mismos y aliciente para emprender proyectos de mayor empaque.
- Si el desarrollo de la Asociación no pasara de esta fase inicial que hemos llamado auténtica y jamás se llegara a una estructuración burocrática y jerarquizante de existir jurídico, ¿hubiera perdido algún componente esencial?

José Torrente.

LAS ENFERMEDADES INFECCIOSAS DE LOS NIÑOS

Podríamos hacer una clasificación de dichas enfermedades pero, a mi entender, esto sería largo y quitaría interés al artículo; por tanto hablaremos solamente de una de ellas. El Sarampión, que tan traído y llevado ha sido por nuestra Comarca.

Oiremos que el Sarampión consta de un índice de contagio del 95%: es, después de la Varicela, la más contagiosa de las enfermedades pediátricas.

El diagnóstico se basa en el periodo de incubación de 10 días durante el cual aparece un estado catarral que dura 4 días. Brotan también las Manchas de Koplik, manchas amarillas que aparecen en ambos lados de la boca, y más tarde brota un exantema, manchas que aparecen en el cuerpo, que se extiende por toda su superficie.

Antes de adquirir estas grandes manchas puede empezar a brotar en forma de pequeños puntos.

Al cabo de unos días se va apagando, al igual que en su principio, dejando en la piel una ligera coloración parduzca. Puede formar escamas.

El cuadro clínico se caracteriza por: Temperatura ligeramente elevada, y en ocasiones puede ser alta; Conjuntivitis, (irritación de la conjuntiva del ojo produciendo dolor y enrojecimiento de los mismos) así como una pequeña inchazón de los párpados; Rinitis, (Inflamación de la mucosa de la nariz) Bronquitis...

Pasado el periodo de incubación, al 3º o 4º día, brota el exantema con un nuevo brote febril; este primero se extiende rápidamente desde la cabeza a los pies. Las manchas del Sarampión son gruesas e irregulares y palidece en espacio de una semana, siguiendo el mismo orden de aparición.

La posibilidad de contagio es máxima durante el periodo de incubación y no se da prácticamente a partir del 3º día que han salido las manchas.

CARMEN MORENO.

AQUI EL HOSPITAL

MODALIDADES DE ASISTENCIA:

El posible confusionismo existente respecto a la forma de ejercicio profesional de los médicos, en el Hospital de Puigcerdá, y las frecuentes consultas recibidas al respecto, me inducen a aclarar los siguientes puntos:

- 1.- Que el Hospital de Puigcerdá NO TIENE afiliados.
- 2.- Que existe una Compañía de Seguros, llamada INTESA que —mediante contrato— utiliza las instalaciones del Hospital para atender a sus afiliados.
- 3.- Que dicha Compañía pone a disposición de sus asegurados un cuadro de médicos; algunos de ellos residentes en la misma Cerdanya y otros desplazados desde fuera.
- 4.- Que dichos médicos, SOLO ejercen a cargo de INTESA, durante las horas y los días que dicha Compañía tiene estipulados.
- 5.- Que el Hospital tiene, además, el compromiso adquirido de atender aquellos pacientes que los médicos de la Seguridad Social de la zona ingresen en el Centro con ca-

rácter de URGENCIA. El médico de la Seguridad Social se responsabiliza del ingreso mediante la firma del correspondiente documento, y el Hospital pone a disposición del enfermo así ingresado, la manutención completa y todos los servicios médicos que requiera, sin desembolso económico alguno por parte del paciente.

- 7.- Que la Junta Administrativa y la Dirección del Hospital se esfuerzan en irle ofreciendo a la Seguridad Social ampliaciones del actual Convenio, para que sea cada vez mayor el número de servicios que esta institución pueda dispensar a los afiliados a la Seguridad Social.
- 8.- Que el resto de los servicios médicos de que dispone el Hospital tienen el carácter de LIBRES Y PARTICULARES; estando a disposición de quien los solicite, a cambio de la correspondiente compensación económica, como es norma en todo ejercicio libre de la profesión médica.

J. Llauro Güell

**APARTAMENTOS BOR
SU SEGUNDO HOGAR**

INFORMACION EN LA OBRA BOR
DE CERDANYA

o bien en los teléfonos:

**93 258 22 21
93 348 06 74**

Robes a bon preu per tothom

SERVEI TEXTIL

C/ Jose Antonio, 21. PUIGCERDA

HE SONMIAT

En un dels meus viatges al país del somnis se m'ha aparegut la meua Comarca. Tot estava nevat i tenia una brillantor que feia temps no recordava, degut a que les coses del meu subconscient em semblen molt més boniques, més brillants; en una paraula més felices.

Ara passaré, doncs a explicar-vos que he vist:

"Jo anava caminant, quand de cop i volta s'ha alçat davant dels meus ulls el campanar de la vila, i en segon terme, l'hospital. L'he vist diferent, malgrat les seves parets eren les mateixes, amb però estaven recobertes per un encant especial. Jo mirave per un forat i el podia veure tot. Al cap d'una estona em vaig decidir i vaig entrar moguda per una gran curiositat.

A l'entrada, hi havia un gran retol que possava: "HOSPITAL DE LA CERDANYA. Vaig continuar mirant i em va sorprendre, el fet de veure un grup de metges, i vaig pensar: ¿qué pasará?. Sense romiar-hi gaire em vaig acostar als matges. "Quen estan fent un Congrés? i a la pregunta, un d'ells va respondre'm emb veu calida i amable: "No senyora, nosaltres formem part de la plantilla de metges d'aquest hospital".

Jo vaig quedar tan estranyada que no sortia de la sorpresa. Dintre el meu cap bollien infinitat de preguntes que jo no

gosava fer vom: "A que es deu el canvi? qui patrocina totes les enormes dispeses?".

Abans de que jo obris la boca i, com si adivines lo que jo pensava un dels metges em va dir: "No sap senyora que corren aires de renovación no sap que ja fá un cert temps el poble es va associar per dirigir aquest centre, pagant una part molt grant dels presopostos, mentre l'altre part la paga l'estat. Així s'ha pogut montar un nou centre, a on els metges hi trabajlem cada día i fem uns torns, estant així l'hospital atés durant les vint-i-quatre hores del día".

Jo vaig quedar bocabadada, to t això em semblava maravellos.

Vaig continuar la meua visita, i amb gran sorpresa per part meua vaig trobar els "vellets" en el 1° pis, que em semreiem de satisfacció.

Al segon pis, les enfermeres trabajaban molt i pasaven gran atención en la seva tasca, tot estava cuidat al máxim.

Finalment em vaig despertar del somni, i jo no sabia si era veritat tot allo tan fantastic que havia somiat. Per sortir de dubtes em vaig dirigir a l'hospital, i vaig adonar me'n de que realment és i será sempre veritat lo que va dir el poeta "els somnis, somnín són". O no?

¿RECUERDAS?

¿Recuerdas? Nos bebíamos las sombras de atardeceres furtivos. Temerosos, inseguros, fugitivos...

La noche, cómplice amiga, melodiaba baluceos y susurros; y tu mano breve en mi mano, tejiendo dedos esquivos, encendía primaveras de adormeceres cautivos.

Al calor de tu mejilla, el color de mi quimera. Y en el umbral de la vida un aleteo de sedas... ¿Recuerdas?

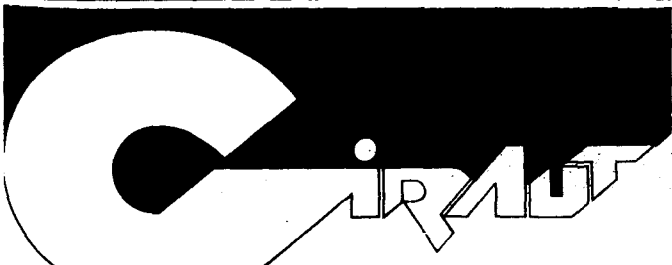
Embrigábamos las horas de perfumes y cadencias; y en las veredas del cielo toda la gama de estrellas teñía en tonos metálicos tus acompasadas quejas.

Fue en una noche de Abril, feliz, privada, serena... bañaba el río tu perfil orlado de luna llena; y ahíta de madrugadas, diste al amor rienda suelta.

Fue en una noche de abril, y tú fuiste, ¿lo recuerdas...?

HONORATO

Carmen Moreno

BOUTIGUES ESPECIALITZADES

CARRER MAJOR, 9, 14 i 16. PUIGCERDA

JOIERIA RELLOTGERIA

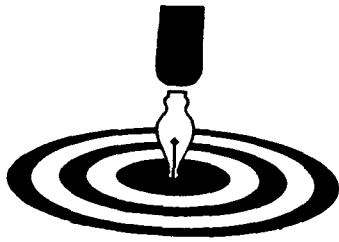
J. Fullana

PUIGCERDA

ANTIGÜITATS E. ORRI

Major, 30

TEL.: 880.287 PUIGCERDA

FRAUDE LEGAL

Queridos lectores: Ya va siendo hora de que se vayan denunciando estos hechos que van en perjuicio de toda la comunidad. Como es posible de todos "La Compañía Telefonica", supongo que en su propio beneficio ha llenado las ciudades y los pueblos de esas garitas que llaman "Cabinas", que al mismo tiempo de romper la estética de algunos pueblos, se convierten en auténticas máquinas "tragaperras", pues todos Ustedes se habrán encontrado, que al hechar la moneda y marcar, cuando descuelga el receptor, se corta la comunicación, pero la moneda no aparece más que en las arcas de dicha Compañía.

Les voy a contar el caso curioso que me sucedió a mí personalmente el día 6 de Febrero, en la central de Barcelona, a la que acudí, para efectuar una llamada, pues no me fié de las máquinas callejeras. Puse una moneda de cinco duros, el aparato hizo la llamada correctamente pero el receptor no contestó, y a pesar de todo, la moneda cayó al interior sin posibilidades de ser recuperada, si no es con un largo trámite de llamada y carta a las oficinas de reclamaciones. Hice la reclamación a la Señorita del locutorio y me dijo que ella no podía hacer nada.

¿Porque no hay una cabina de reclamaciones en la misma central?

Esto evitaría lo que surge a continuación. Al preguntarle yo qué tenía que hacer para recuperar el dinero, que me había sido indebidamente apropiado llamó por teléfono y me dijo que llamase a la Avda. José Antonio nº 645 - 3º, 1ª, al telefono 317 61 74.

Este día estaba cerrado en Barcelona, era imposible llamar, por lo que, la única solución era llamar desde Puigcerdá, que es mi residencia, y como es de suponer, ya que el telefono que me dió la Srta. es automatico y si llamo para reclamar mi dinero, la llamada esta me costará otros cinco duros, suponiendo que el aparato funcione. ¿No les parece, Sres, lectores, que un buen sistema de organizar las famosas cadenas? Por lo tanto, si pudiesemos averiguar la cantidad de casos como estos sabríamos la arcada diaria que se embolsa ilegalmente dicha Compañía, y que por abonado nuestro, para evitar molestias, en la mayor parte de casos no reclamamos.

Este caso me ha pasado a mí pienso reclamarlo para ver en qué medida soy atendido.

No es de extrañar que de vez en cuando algún Señor, por evitarse molestias, rompa el aparato para recuperar, lo que le ha sido quitado; cosa que también va en perjuicio de todos los usuarios y del buen funcionamiento de la convivencia ciudadana.

A.Am.

Senyor Romero:

Al veure els seus escrits publicats als dos anteriors números de RUFACA, ens hem sentit sorpresos. RUFACA és una revista democràtica, oberta a tothom, i com no, també a vosté. Fent una mica d'història recordem que RUFACA havia intentat arrelar ja en una altra època amb resultats negatius, no per manca d'interès d'unes persones que tenien ganes de treballar i de fer-ne el que ara és, sinó per l'excés d'interès d'uns altres en manipular-la i finalment fer-la tancar, perquè el moment polític els era favorable, no donant cap possibilitat als que no erem afins a la seva ideologia, i sense que encara s'hagin aclarit davant l'opinió pública, els motius d'aquest tancament.

Vosté ha de sentir-se orgullós de poder seguir col·laborant a RUFACA, però creiem que el mínim que ha de fer una persona fidel a les seves idees es no traicionar-les.

JOAN GUMBERT i
MERITXELL SASTRE

PATINAJE ARTISTICO

El Club Hielo Puigcerdá informa que los pasados días 17 al 19 de Marzo, las patinadoras pertenecientes a este Club, Srta.

Gloria Más gil

Inmaculada Tona Tejero

María Victoria Font

Participarán en una prueba para el Campeonato Nacional de Vitoria y de patinaje artístico sobre hielo, en la pista de Hielo de Alaliz de Vitoria.

Recordamos a los socios y simpatizantes del C.H. Puigcerdá, que en la actualidad las Srtas. Más y Tona, son campeona y subcampeona respectivamente, en sus modalidades.

La Srta. Más participó en Enero de 1.977 en los campeonatos de Europa de patinaje artístico y danza celebrados en Finlandia, cuajando una magnífica actuación.

T.P.

CLASIFICACION

Y

TRATADO DE ARIDOS

HORMIGON PREPARADO

SERVICIO GRUA

FORNADA

ESTACION

DE

SERVICIO

LAVADO -

ENGRASE -

PETROLEADO

NEUMATICOS

AVDA. GRAL. TELLA, 6-13

Tel: 88 01 94

88 06 94

88 06 95 PUIGCERDA

Puigcerdà

MOVIMENT PARROQUIAL DURANT EL MES DE FEBRER

BAPTISMES:

el dia 5 de febrer, MARC MARTI MAILLO fill de Josep i Mª Rosa.

el dia 28 de febrer, ORIOL ARMENGOL MORALES, fill de Francesc i Pilar.

ENHORABONA !

MATRIMONIS:

el dia 5 de febrer JOSEP ARCINIEGA GARCIA amb CRISTINA MERIDENO PACHECO. Casats a Puigcerdà.

el dia 5 de febrer GUILLEM AGUAYO LOPEZ amb Mª LOURDES VILALTA GORBANO. Casats a la Capella del Remei de Bolvir.

el dia 19 de febrer, XAVIER TRILLES PUIG amb DOLORS RIBOT RAVETLLAT. Casats a Caixans.

PER MOLTS ANYS !

DEFUNCIONS:

3 de febrer DOLORS VIDAL TRAFI de 77 anys, filla de Josep i Maria. Puigcerdà.

dia 9 de febrer, FRANCESC HERRERA CIEZAR de 54 anys, fill de Josep i Dolors. Puigcerdà.

el dia 11 de febrer, MERCE LLORENS AGUILAR de 88 anys, filla de Ramon i Magdalena. Puigcerdà.

el dia 24 de febrer, EMILI JUNOY MEYA de 82 anys fill d'Antoni i Josepa. Puigcerdà.

el dia 14 de febrer JOSEP BRAGULAT TOR, de 69 anys, fill de Joan y Carmen. Maranges.

el dia 16 de febrer, ANTONI VIDAL ELIAS de 84 anys, fill de Pere i Antonia.

Horaris de sortida dels cotxes de linea: Puigcerdà – Seu d'Urgell.

Puigcerdà – Seu d'Urgell

Horari de matí

a les 7 Hores

“ “ 10 “

“ “ 12,30 Hores

Horari de tarde

a les 5,30 Hores

Els cotxes surten mitja hora més tard de la estació (RENFE)

SERVEIS REGULARS ANDORA – SEU D'URGELL

Les Escaldes	8,00	9,00	11,30	13,30	15,00	16,00	18,00	20,00
Andorra la Vella	8,05	9,10	11,35	13,35	15,05	16,05	18,05	20,05
St. Julia de Loria	8,20	9,25	11,50	13,50	15,50	16,20	18,20	20,20
Seu d'Urgell	9,10	10,10	12,30	14,30	16,00	17,00	19,00	21,00

Horaris de retorn

Seu d'Urgell	8,00	9,30	12,00	14,00	15,00	16,15	18,00	20,00
St. Julia de Loria	8,45	10,15	12,40	14,40	15,40	16,55	18,40	20,40
Andorra la Vella	9,00	10,30	12,55	14,55	15,55	17,10	18,55	20,55
Les Escaldes	9,05	10,35	13,00	15,00	16,00	17,15	19,00	21,00

